

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 178/2002,**annettu 28 päivänä tammikuuta 2002,****elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 37, 95 ja 133 artiklan sekä 152 artiklan 4 kohdan b alakohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽³⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽⁴⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Turvallisten ja terveellisten elintarvikkeiden vapaa liikkuvuus on sisämarkkinoiden olennainen osa, ja se myötävaikuttaa merkittävästi kansalaisten terveyteen ja hyvinvointiin sekä heidän sosiaalisiin ja taloudellisiin etuihinsa.
- (2) Ihmisten elämän ja terveyden korkeatasoinen suojelu on varmistettava yhteisön politiikkojen täytäntöönpanossa.
- (3) Elintarvikkeiden ja rehujen vapaa liikkuvuus yhteisössä voidaan saavuttaa ainoastaan, jos elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuutta koskevat vaatimukset eivät merkittävästi poikkea toisistaan eri jäsenvaltioissa.
- (4) Jäsenvaltioiden lainsäädännöissä on merkittäviä eroja elintarvikkeisiin liittyvissä käsitteissä, periaatteissa ja

menettelyissä. Kun jäsenvaltiot toteuttavat elintarvikkeita koskevia toimenpiteitä, nämä erot voivat haitata elintarvikkeiden vapaata liikkuvuutta ja luoda epäoikeudenmukaisia kilpailuolosuhteita ja vaikuttaa siten suoraan sisämarkkinoiden toimintaan.

- (5) Sen vuoksi on tarpeen lähentää elintarvikkeisiin liittyviä käsitteitä, periaatteita ja menettelyjä jäsenvaltioissa, jotta jäsenvaltioissa ja yhteisön tasolla toteutettaville elintarvikkeita ja rehuja koskeville toimenpiteille saadaan yhteinen perusta. Voimassaolevan lainsäädännön ristiriitaisten säännösten mukauttamiseksi on kuitenkin annettava riittävästi aikaa sekä kansallisella että yhteisön tasolla, ja on huolehdittava siitä, että ennen tällaista mukauttamista asiaankuuluvaa lainsäädäntöä sovelletaan tässä asetuksessa vahvistetut periaatteet huomioon ottaen.
- (6) Vettä nautitaan suoraan tai välillisesti muiden elintarvikkeiden tavoin, ja vesi vaikuttaa siten kuluttajan nauttimista aineista, myös kemiallisista ja mikrobiologisista vierasaineista ja eliöistä, aiheutuvaan kokonaisaltistukseen. Koska ihmisten käyttöön tarkoitettua vettä laadua kuitenkin säännellään jo direktiiveillä 80/778/ETY ⁽⁵⁾ ja 98/83/EY ⁽⁶⁾, riittää, että otetaan huomioon vesi, joka on otettu direktiivin 98/83/EY 6 artiklassa tarkoitettua vaatimustenmukaisuuden määrittelykohdan jälkeen.
- (7) Elintarvikelainsäädäntöön on tarkoituksenmukaista sisällyttää rehuja sekä niiden tuotantoa ja käyttöä koskevat vaatimukset, sikäli kun on kyse elintarviketuotantoon käytettävälle eläimille tarkoitetuista rehuista. Tämä ei vaikuta samankaltaisiin vaatimuksiin, joita on tähän mennessä sovellettu ja joita tulevaisuudessa sovelletaan kaikkia eläimiä, myös lemmikkieläimiä, koskevassa rehu-lainsäädännössä.
- (8) Yhteisö on valinnut korkeatasoisen terveyden suojelun elintarvikelainsäädännön kehittämisen periaatteeksi, ja se soveltaa sitä ilman syrjintää elintarvikkeiden ja rehujen kauppaan sekä sisämarkkinoilla että kansainvälisesti.

⁽¹⁾ EYVL C 96 E, 27.3.2001, s. 247.

⁽²⁾ EYVL C 155, 29.5.2001, s. 32.

⁽³⁾ Lausunto annettu 14. kesäkuuta 2001 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 12. kesäkuuta 2001 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 17. syyskuuta 2001 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä) ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 11. marraskuuta 2001 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Neuvoston päätös, tehty 21. tammikuuta 2002.

⁽⁵⁾ EYVL L 229, 30.8.1980, s. 11. Direktiivi kumottu direktiivillä 98/83/EY.

⁽⁶⁾ EYVL L 330, 5.12.1998, s. 32.

- (9) On tarpeen varmistaa, että kuluttajat, muut asianomaiset tahot ja kauppakumppanit luottavat elintarvikelainsäädäntöön liittyviin päätöksentekomenettelyihin, sen tieteelliseen perustaan sekä terveyttä ja muita etuja suojelevien elinten rakenteisiin ja riippumattomuuteen.
- (10) Kokemus on osoittanut, että on tarpeen toteuttaa toimenpiteitä, joilla pyritään takaamaan, että markkinoilla ei ole vaarallisia elintarvikkeita, ja varmistamaan, että on järjestelmiä, joiden avulla havaitaan elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvät ongelmat ja reagoidaan niihin sisämarkkinoiden toimivuuden varmistamiseksi ja ihmisten terveyden suojelemiseksi. Samoja kysymyksiä olisi käsiteltävä rehujen turvallisuuden kannalta.
- (11) Jotta elintarvikkeiden turvallisuuteen voitaisiin soveltaa riittävän laajaa ja yhtenäistä lähestymistapaa, elintarvikelainsäädäntö olisi määriteltävä laajasti siten, että se sisältää lukuisan joukon säännöksiä, joilla on välitön tai välillinen vaikutus elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuuteen, ja siihen sisältyvät myös säännökset elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvista materiaaleista, rehuista sekä muista maatalouden panoksista alkutuotannossa.
- (12) Elintarvikkeiden turvallisuuden varmistamiseksi on tarpeen käsitellä kaikkia koko elintarviketietäjän näkökohtia jatkumona, joka alkaa alkutuotannosta sisältäen sekä sen että rehuntuotannon ja joka päättyy elintarvikkeiden myyntiin tai tarjontaan kuluttajille, koska ketjun jokainen osatekijä voi vaikuttaa elintarvikkeiden turvallisuuteen.
- (13) Kokemus on osoittanut, että tästä syystä on tarpeen tarkastella elintarviketuotantoon käytettäville eläimille annettavien rehujen tuotantoa, kuljetusta ja jakelua, myös kalanviljelyssä rehuna käytettävien eläimien tuotantoa, koska rehujen tahattomalla tai tarkoituksellisella saastuttamisella, väärentämisellä taikka niihin liittyvillä petollisilla tai muilla huonoilla käytännöillä voi olla välitön tai välillinen vaikutus elintarvikkeiden turvallisuuteen.
- (14) Samasta syystä on tarpeen ottaa huomioon muut käytänteet ja maatalouden panokset alkutuotannossa sekä niiden mahdolliset vaikutukset elintarvikkeiden yleiseen turvallisuuteen.
- (15) Asiantuntijalaboratorioiden alueellisella ja/tai alueiden välisellä verkottumisella, jonka tavoitteena on taata elintarviketurvallisuuden jatkuva seuranta, voi olla tärkeä tehtävä kansalaisten suojelemisessa mahdollisilta terveysriskeiltä.
- (16) Jäsenvaltioiden ja yhteisön toteuttamien elintarvikkeita ja rehuja koskevien toimenpiteiden olisi yleensä perustuttava riskianalyyysiin, paitsi jos se ei ole olosuhteiden tai toimenpiteen luonteen kannalta tarkoituksenmukaista. Riskianalyyysin tekeminen ennen tällaisten toimenpiteiden toteuttamista edesauttaa sitä, että elintarvikkeiden vapaata liikkuvuutta haittaavien perusteettomien esteiden muodostuminen voidaan välttää.
- (17) Kun elintarvikelainsäädännön tarkoituksena on poistaa tai ehkäistä terveydelle aiheutuva riski tai vähentää sitä, riskianalyyysin kolme toisiinsa liittyvää osaa — riskinarviointi, riskinhallinta ja riskiviestintä — tarjoavat järjestelmällisen menetelmän tehokkaiden, oikeasuhteisten ja oikein kohdennettujen, ja terveyden suojelemiseksi tarvittavien toimenpiteiden tai muiden toimien määrittämiseksi.
- (18) Jotta elintarvikelainsäädännön tieteelliseen perustaan voitaisiin luottaa, riskinarviointit on toteutettava riippumattomasti, objektiivisesti ja avoimesti, ja niiden on perustuttava saatavilla oleviin tieteellisiin tietoihin.
- (19) Yleisesti tunnustettua on, että joissakin tapauksissa yksinomaan tieteellisellä riskinarviointilla ei saada kaikkia niitä tietoja, joihin riskinhallintaa koskevan päätöksen pitäisi perustua, ja myös muut tekijät, jotka ovat tarkasteltavana olevan asian kannalta merkityksellisiä, olisi oikeutetusti otettava huomioon. Näitä ovat yhteiskuntaan, talouteen, perinteisiin, etiikkaan ja ympäristöön liittyvät tekijät sekä tarkastusten toteutettavuus.
- (20) Terveyden suojelun varmistamiseksi yhteisössä on käytetty ennalta varautumisen periaatetta, mikä aiheuttaa esteitä elintarvikkeiden ja rehujen vapaalle liikkuvuudelle. Tämän vuoksi tämän periaatteen käytölle on tarpeen vahvistaa yhdenmukainen peruste koko yhteisössä.
- (21) Sellaisissa erityisolosuhteissa, joissa ilmenee riski elämälle tai terveydelle mutta asiasta vallitsee tieteellinen epävarmuus, ennalta varautumisen periaate tarjoaa mekanismin, jonka avulla voidaan määrittää riskinhallintatoimenpiteitä tai muita toimia yhteisön päättämän korkeatasoisen terveyden suojelun varmistamiseksi.
- (22) Elintarvikkeiden turvallisuus ja kuluttajien etujen suojaaminen kiinnostaa yhä enemmän yleisöä, valtioista riippumattomia järjestöjä, ammatillisia järjestöjä, kansainvälisiä kauppakumppaneita ja kauppajärjestöjä. Kuluttajien ja kauppakumppaneiden luottamus on varmistettava siten, että elintarvikelainsäädäntöä kehitetään avoimesti ja että viranomaiset toteuttavat asianmukaiset toimet yleisölle tiedottamiseksi, silloin kun on aihetta epäillä, että jokin elintarvike voi aiheuttaa riskin terveydelle.

- (23) Kuluttajien turvallisuus ja luottamus yhteisössä ja kolmansissa maissa on ensisijaisen tärkeää. Yhteisö on maailmanlaajuisesti merkittävä elintarvikealan ja rehualan kauppakumppani, joka on liittynyt tämän alan kansainvälisiin kauppasopimuksiin. Yhteisö osallistuu elintarvikelainsäädännön tukena olevien kansainvälisten standardien kehittämiseen ja tukee periaatetta turvallisten rehujen sekä turvallisten ja terveellisten elintarvikkeiden vapaasta kaupasta, jota käydään ilman syrjintää sekä noudattaen oikeudenmukaisia ja eettisiä kauppatapoja.
- (24) Yhteisöstä vietävien tai jälleenvietävien elintarvikkeiden ja rehujen osalta on varmistettava, että ne ovat yhteisön lainsäädännön tai tuovan maan vaatimusten mukaisia. Muussa tapauksessa elintarvikkeita ja rehuja voi viedä tai jälleenviedä ainoastaan edellyttäen, että tuova maa on antanut siihen nimenomaisen suostumuksensa. Myös siinä tapauksessa, että tuova maa on antanut suostumuksensa, on kuitenkin varmistettava, että terveydelle vahingollisia tai vaarallisia elintarvikkeita ei saa viedä eikä jälleenviedä.
- (25) On tarpeen vahvistaa elintarvikkeiden ja rehujen kaupan yleiset periaatteet sekä tavoitteet ja periaatteet, joiden mukaisesti yhteisö osallistuu kansainvälisten standardien ja kauppasopimusten kehittämiseen.
- (26) Eräät jäsenvaltiot ovat antaneet elintarvikkeiden turvallisuudesta horisontaalista lainsäädäntöä, jossa taloudellisille toimijoille asetetaan yleinen vaatimus, että markkinoille saa saattaa ainoastaan turvallisia elintarvikkeita. Nämä jäsenvaltiot soveltavat kuitenkin erilaisia peruseriaatteita määrittäessään elintarvikkeen turvallisuutta. Näiden erilaisten lähestymistapojen takia ja horisontaalisen lainsäädännön puuttuessa toisista jäsenvaltioista on todennäköistä, että elintarvikkeiden kauppaa haittaavia esteitä ilmenee. Samanlaisia esteitä voi ilmetä myös rehujen kaupassa.
- (27) Sen vuoksi on tarpeen vahvistaa yleinen vaatimus, että markkinoille saatetaan ainoastaan turvallisia elintarvikkeita ja rehuja, jotta kyseisten tuotteiden sisämarkkinoiden tehokas toiminta voidaan varmistaa.
- (28) Kokemus on osoittanut, että elintarvikkeiden tai rehujen sisämarkkinoiden toiminta voi vaarantua, jos elintarvikkeita ja rehuja ei pystytä jäljittämään. Sen vuoksi on tarpeen perustaa rehu- ja elintarvikeyrityksiä koskeva kattava jäljitysjärjestelmä, jotta rehuja ja elintarvikkeita voidaan poistaa markkinoilta kohdennetusti ja antaa kuluttajille tai valvontaviranomaisille täsmällisiä tietoja ja siten välttää elintarvikkeiden turvallisuutta koskevien ongelmien ilmetessä mahdolliset tarpeettoman laajat häiriöt.
- (29) On tarpeen varmistaa, että elintarvike- tai rehualan yritys, myös maahantuojat, voi tunnistaa ainakin yrityksen, josta elintarvike, rehu, eläin tai elintarvikkeeseen tai rehuun lisättävä aine on toimitettu, jotta tutkimuksen yhteydessä voidaan taata jäljitettävyyttä kaikissa vaiheissa.
- (30) Elintarvikealan toimijalla on parhaat edellytykset suunnitella turvallinen järjestelmä elintarvikkeiden toimittamiseksi ja toimitettujen elintarvikkeiden turvallisuuden varmistamiseksi. Sen vuoksi toimijalla olisi oltava ensisijainen oikeudellinen vastuu elintarvikkeiden turvallisuuden varmistamisesta. Vaikka tämä periaate on käytössä joissakin jäsenvaltioissa ja joillakin elintarvikelainsäädännön aloilla, toisilla aloilla sitä ei ole tosiasiallisesti säädetty tai jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset vastaavat turvallisuudesta tekemällä tarkastuksia. Tällaiset erot aiheuttavat kaupan esteitä ja vääristävät elintarvikealan toimijoiden välistä kilpailua eri jäsenvaltioissa.
- (31) Samanlaisia vaatimuksia olisi sovellettava rehuihin ja rehualan toimijoihin.
- (32) Elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuutta koskevan yhteisön lainsäädännön tieteellisen ja teknisen perustan olisi myötävaikutettava korkeatasoisen terveydensuojelun toteutumiseen yhteisössä. Yhteisöllä on oltava käytettävissään laadukasta, riippumatonta ja tehokasta tieteellistä ja teknistä tukea.
- (33) Elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuutta koskevat tieteelliset ja tekniset kysymykset muuttuvat yhä merkittävämmiksi ja monimutkaisemmiksi. Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen, jäljempänä 'elintarviketurvallisuusviranomaisen', perustamisella olisi vahvistettava nykyistä tieteellisen ja teknisen tuen järjestelmää, joka ei enää kykene vastaamaan siihen kohdistuviin kasvaviin vaatimuksiin.
- (34) Elintarvikelainsäädännön yleisten periaatteiden mukaisesti elintarviketurvallisuusviranomaisen olisi toimittava riippumattomana tieteellisenä yhteispisteenä riskinarvioinnissa ja siten osaltaan edistettävä sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamista. Erimielisyyttä aiheuttavista tieteellisistä kysymyksistä voidaan pyytää lausuntoja elintarviketurvallisuusviranomaiselta, joka siten auttaa yhteisön toimielimiä ja jäsenvaltioita tekemään elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuuden varmistamiseksi tarvittavia perusteltuja riskinhallintapäätöksiä ja samalla välttämään elintarvikkeiden ja rehujen vapaata liikkuvuutta haittaavien perusteettomien tai tarpeettomien esteiden muodostamisesta johtuva sisämarkkinoiden pirstoutuminen.
- (35) Elintarviketurvallisuusviranomaisen olisi toimittava riippumattomana tieteellisenä neuvon- ja tiedonantajana sekä riskeistä tiedottajana kuluttajien luottamuksen parantamiseksi. Riskinarvioinnin, -hallinnan ja riskiviestinnän välisen johdonmukaisuuden edistämiseksi riskinarvioinnista ja -hallinnasta vastaavien tahojen välistä yhteyttä olisi vahvistettava.

- (36) Elintarviketurvallisuusviranomaisen olisi tarjottava kattava ja riippumaton tieteellinen näkemys koko elintarvike- ja rehuketjun turvallisuudesta ja muista näkökohdista, mikä edellyttää laajan vastuun antamista elintarviketurvallisuusviranomaiselle. Sen vastuulle kuuluu asioita, joilla on välitön tai välillinen vaikutus elintarvike- ja rehuketjun turvallisuuteen, eläinten terveyteen ja hyvinvointiin ja kasvien terveyteen. On kuitenkin varmistettava, että elintarviketurvallisuusviranomaisen toiminnan pääkohteena on elintarvikkeiden turvallisuus. Näin ollen sen toiminnan sellaisten eläinten terveyteen ja hyvinvointiin sekä kasvinterveyteen liittyvien kysymysten osalta, jotka eivät liity elintarvikeketjun turvallisuuteen, olisi rajoitettava tieteellisten lausuntojen antamiseen. Elintarviketurvallisuusviranomaisen toimintaan olisi kuuluttava myös ihmisten ravitsemusta koskeva tieteellinen neuvonanto sekä tieteellinen ja tekninen tuki yhteisön lainsäädännön yhteydessä ja komission avustaminen tämän pyynnöstä ravitsemuksellisiin kysymyksiin liittyvässä tiedottamisessa yhteisön terveysohjelmien puitteissa.
- (37) Koska elintarvikelainsäädännössä sallitut tietyt tuotteet, kuten torjunta-aineet tai rehujen lisäaineet voivat aiheuttaa riskin ympäristölle tai työntekijöiden turvallisuudelle, elintarviketurvallisuusviranomaisen olisi myös arvioitava joitakin ympäristöön ja työsuojeluun liittyviä näkökohtia asiaankuuluvan lainsäädännön mukaisesti.
- (38) Geneettisesti muunnettuja organismeja koskevien päällekkäisten tieteellisten arviointien ja lausuntojen välttämiseksi elintarviketurvallisuusviranomaisen olisi annettava tieteellisiä lausuntoja myös muista geneettisesti muunnettuja organismeja, sellaisina kuin nämä on määritelty direktiivissä 2001/18/EY⁽¹⁾, sisältävistä tuotteista kuin elintarvikkeista ja rehuista, rajoittamatta kuitenkaan kyseisessä direktiivissä vahvistettujen menettelyjen noudattamista.
- (39) Viranomaisen olisi myös tuettava yhteisön ja jäsenvaltioiden tehtävää kansainvälisten elintarviketurvallisuutta koskevien standardien ja kauppasopimusten kehittämisessä ja laatimisessa antamalla tukea tieteellisissä asioissa.
- (40) Elintarviketurvallisuusviranomaisen on nautittava yhteisön toimielinten, yleisön ja asianomaisten osapuolten luottamusta. Siksi on ehdottomasti taattava sen riippumattomuus, korkea tieteellinen taso, avoimuus ja tehokkuus. Yhteistyö jäsenvaltioiden kanssa on myös välttämätöntä.
- (41) Tätä tarkoitusta varten johtokunta olisi nimitettävä siten, että varmistetaan mahdollisimman korkea pätevyys, alan laaja asiantuntemus, esimerkiksi johtamisessa ja julkishallinnossa, ja mahdollisimman laaja maantieteellinen jakauma unionissa. Tätä on edistettävä siten, että johtokunnan jäsenet nimitetään vuorottelujärjestyksessä eri jäsenvaltioista ilman, että yksikään paikka olisi varattu tietyn jäsenvaltion kansalaiselle.
- (42) Elintarviketurvallisuusviranomaisella tulisi olla välineet suorittaa kaikki vaadittavat tehtävät velvolluuksiensa hoitamiseksi.
- (43) Johtokunnalla olisi oltava tarvittava toimivalta vahvistaa talousarvio, valvoa sen täytäntöönpanoa, vahvistaa sisäiset säännöt, hyväksyä varainhoitoasetus sekä nimetä tiedekomitean ja tiedelautakuntien jäsenet ja toiminnanjohtaja.
- (44) Elintarviketurvallisuusviranomaisen olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä jäsenvaltioiden toimivaltaisten elinten kanssa, jotta se voisi toimia tehokkaasti. Neuvoa-antava ryhmä olisi perustettava toiminnanjohtajan avustamiseksi, tietojenvaihtojärjestelmän muodostamiseksi ja tiiviin yhteistyön varmistamiseksi erityisesti verkostojärjestelmän puitteissa. Yhteistyöllä ja asianmukaisella tietojenvaihdolla voitaneen myös minimoida eriävien tieteellisten lausuntojen mahdollisuus.
- (45) Elintarviketurvallisuusviranomaisen olisi otettava vastuulleen komission yhteydessä toimivien tiedekomiteoiden tehtävä antaa tieteellisiä lausuntoja vastuualueellaan. Nämä komiteat on tarpeen järjestää uudelleen, jotta voidaan taata parempi tieteellinen johdonmukaisuus elintarvikeketjun osalta ja mahdollistaa niiden tehokkaampi työskentely. Sen vuoksi elintarviketurvallisuusviranomaisen yhteyteen olisi perustettava tiedekomitea ja pysyviä tiedelautakuntia näiden lausuntojen antamista varten.
- (46) Riippumattomuuden takaamiseksi tiedekomitean ja lautakuntien jäsenten olisi oltava riippumattomia tiedemiehiä, jotka on valittu avoimen hakumenettelyn perusteella.
- (47) Elintarviketurvallisuusviranomaisen tehtävä riippumattomana tieteellisenä yhteyspisteenä tarkoittaa sitä, että tieteellistä lausuntoa voivat pyytää komission lisäksi myös Euroopan parlamentti ja jäsenvaltiot. Tieteelliseen neuvonantoon liittyvän prosessin hallittavuuden ja johdonmukaisuuden varmistamiseksi elintarviketurvallisuusviranomaisen olisi voitava evätä pyyntö tai muuttaa sitä ennalta määriteltyjen edellytysten pohjalta ja jos se perustelee menettelynsä. On myös toteutettava toimenpiteitä, jotta vältettäisiin eriävät tieteelliset lausunnot, ja otettava käyttöön menettelyjä, joita sovelletaan, jos tieteellisten elinten antamat tieteelliset lausunnot ovat eriäviä, ja joiden avulla eroavuus voidaan ratkaista tai tarjota riskinhallinnasta vastaavien käyttöön avoimesti tieteellistieteellisten tietojen perusta.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/18/EY, annettu 12 päivänä maaliskuuta 2001, geneettisesti muunnettujen organismien tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön ja neuvoston direktiivin 90/220/ETY kumoamisesta (EYVL L 106, 17.4.2001, s. 1).

- (48) Elintarviketurvallisuusviranomaisen olisi myös voitava teettää velvollisuuksiensa täyttämiseksi tarpeellisia tieteellisiä tutkimuksia. Samalla elintarviketurvallisuusviranomaisen olisi varmistettava, että päällekkäinen työ ehkäistään, pitämällä yhteyttä komissioon ja jäsenvaltioihin. Tämä olisi toteutettava avoimella tavalla ja elintarviketurvallisuusviranomaisen olisi hyödynnettävä yhteisön aiempaa asiantuntemusta ja rakenteita.
- (49) Tehokkaan elintarvikeketjua koskevien tietojen keruu- ja analysointijärjestelmän puuttuminen yhteisön tasolta on huomattava puute. Sen vuoksi olisi perustettava verkostomuotoinen järjestelmä, jota elintarviketurvallisuusviranomaisen koordinoi elintarviketurvallisuusviranomaiselle kuuluvia aloja koskevien tietojen keräämiseksi ja analysoimiseksi. On myös arvioitava uudelleen elintarviketurvallisuusviranomaiselle kuuluvia aloja käsittelevät yhteisön nykyiset tiedonkeruuverkostot.
- (50) Kehityksessä olevien riskien parempi havaitseminen voi pitkällä aikavälillä olla merkittävä ennaltaehkäisevä väline jäsenvaltioiden ja yhteisön kannalta yhteisön politiikkojen täytäntöönpanossa. Sen vuoksi on tarpeen antaa elintarviketurvallisuusviranomaiselle tehtäväksi kerätä tietoja ennakoivasti ja seurata aktiivisesti alaa sekä antaa arviointeja ja tietoja kehityksessä olevista riskeistä niiden ehkäisemiseksi.
- (51) Elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta olisi seurattava, että jäsenvaltiot voivat osallistua tiiviimmin tieteellisiin menettelyihin. Tätä varten elintarviketurvallisuusviranomaisen ja jäsenvaltioiden olisi tehtävä läheistä yhteistyötä. Elintarviketurvallisuusviranomaisen olisi voitava uskoa tiettyjä tehtäviä jäsenvaltioissa sijaitseville elimille.
- (52) On tarpeen pitää tasapainossa yhtäältä tarve käyttää kansallisia elimiä elintarviketurvallisuusviranomaisen tehtävien toteuttamisessa ja toisaalta tarve yleisen johdonmukaisuuden vuoksi varmistaa, että nämä tehtävät toteutetaan kyseisiä tehtäviä varten vahvistettujen perusteiden mukaisesti. Nykyisiä menettelyjä tieteellisten tehtävien osoittamiseksi jäsenvaltioille, ja erityisesti teollisuuden esittämien, tiettyjen aineiden, tuotteiden tai menettelyjen hyväksymistä varten tarvittavien asiakirjojen arviointia, olisi tarkasteltava uudelleen vuoden sisällä, jotta voidaan ottaa huomioon elintarviketurvallisuusviranomaisen perustaminen ja sen tarjoamat uudet mahdollisuudet, kuitenkin siten, että säilytetään arviointimenettelyt vähintään yhtä tiukkoina kuin aikaisemmin.
- (53) Komissio on edelleen vastuussa riskinhallintatoimenpiteistä tiedottamisesta. Näin ollen elintarviketurvallisuusviranomaisen ja komission on vaihdettava keskenään asianmukaisia tietoja. Elintarviketurvallisuusviranomaisen, komission ja jäsenvaltioiden välinen tiivis yhteistyö on tarpeen myös koko tiedotusprosessin johdonmukaisuuden varmistamiseksi.
- (54) Elintarviketurvallisuusviranomaisen riippumattomuus ja sen tehtävä yleisölle tiedottajana edellyttävät, että sen olisi voitava välittää tietoja itsenäisesti sen toimivaltaan kuuluvilla aloilla, sillä sen tarkoituksena on tarjota objektiivista, luotettavaa ja helposti ymmärrettävää tietoa.
- (55) Yleisölle suunnatuissa tiedotuskampanjoissa on tehtävä asianmukaista yhteistyötä jäsenvaltioiden ja muiden asianomaisten osapuolten kanssa, jotta voidaan ottaa huomioon mahdolliset alueelliset näkökohdat ja yhteys terveystieteisiin.
- (56) Riippumattomuuteen ja avoimuuteen perustuvien toimintaperiaatteiden lisäksi elintarviketurvallisuusviranomaisen olisi oltava organisaatio, johon kuluttajat ja muut asianomaiset ryhmät voivat ottaa yhteyttä.
- (57) Elintarviketurvallisuusviranomaisen olisi rahoitettava Euroopan unionin yleisestä talousarviosta. Kolmen vuoden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta olisi kuitenkin tutkittava maksullisuuden mahdollisuutta sen kokemuksen perusteella, joka on saatu varsinkin teollisuuden esittämien, hyväksyntää koskevien asiakirjojen käsittelystä. Yhteisön talousarviomenettelyä sovelletaan edelleen Euroopan unionin yleisestä talousarviosta maksettaviin tukiin. Tilintarkastustuomioistuimen olisi vastattava tilintarkastuksesta.
- (58) On tarpeen sallia sellaisten Euroopan maiden osallistuminen, jotka eivät ole Euroopan unionin jäsenvaltioita mutta jotka ovat tehneet sopimuksia, jotka velvoittavat ne saattamaan tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvan yhteisön oikeuden osaksi kansallista lainsäädäntöään ja panemaan sen täytäntöön.
- (59) Nopea hälytysjärjestelmä on jo käytössä yleisestä tuoteturvallisuudesta 29 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/59/ETY⁽¹⁾ puitteissa. Nykyisen järjestelmän soveltamisalaan kuuluvat elintarvikkeet ja teollisuustuotteet mutta eivät rehut. Viimeaikaiset elintarvikekriisit ovat osoittaneet, että on tarpeen perustaa parannettu ja laajennettu nopea hälytysjärjestelmä, johon sisältyvät sekä elintarvikkeet että rehut. Komission olisi hallinnoitava tätä tarkistettua järjestelmää, johon verkoston jäseninä kuuluisivat jäsenvaltiot, komissio ja elintarviketurvallisuusviranomaisen. Järjestelmän piiriin eivät kuuluisi neuvoston päätöksen 87/600/Euratom⁽²⁾ mukaiset yhteisön järjestelyt nopeaksi tietojenvaihdoksi säteilyhäätälanteen yhteydessä.
- (60) Viimeaikaiset elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyneet häiriöt ovat osoittaneet, että on tarpeen vahvistaa hätätilanteissa sovellettavat asianmukaiset toimenpiteet, joilla varmistetaan, että kaikenlaisiin ja mistä tahansa peräisin oleviin elintarvikkeisiin ja kaikkiin rehuihin voidaan soveltaa yhteisiä toimenpiteitä, jos ne aiheuttavat vakavan riskin ihmisten tai eläinten terveydelle tai ympäristölle. Tällaisen elintarvikkeiden turvallisuutta koskeviin kiireellisiin toimenpiteisiin liittyvän kattavan lähestymistavan olisi mahdollistettava tehokkaat toimenpiteet ja keinotekoisien eroavuuksien välttäminen elintarvikkeisiin tai rehuihin liittyvän vakavan riskin käsitelyssä.

⁽¹⁾ EYVL L 228, 11.8.1992, s. 24.⁽²⁾ EYVL L 371, 30.12.1987, s. 76.

- (61) Viimeaikaiset elintarvikekriisit ovat myös osoittaneet, miten hyödyllisiä asianmukaisesti mukautetut, entistä nopeammat kriisinhallintamenettelyt ovat komissiolle. Näiden organisatoristen menettelyjen avulla olisi tehtävä mahdolliseksi parantaa toimien yhteensovittamista ja valita parhaan tieteellisen tiedon perusteella tehokkaimmat toimenpiteet. Sen vuoksi tarkistetuissa menettelyissä olisi otettava huomioon elintarviketurvallisuusviranomaisen velvollisuudet, ja niissä olisi määrättävä sen antamasta tieteellisestä ja teknisestä tuesta ohjeiden muodossa elintarvikekriisin yhteydessä.
- (62) Tehokkaamman elintarvikeketjua koskevan laajan lähestymistavan varmistamiseksi olisi perustettava elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevä komitea korvaamaan pysyvä eläinlääkintäkomitea, pysyvä elintarvikekomitea ja pysyvä rehukomitea. Neuvoston päätökset 68/361/EY⁽¹⁾, 69/414/EY⁽²⁾ ja 70/372/EY⁽³⁾ olisi näin ollen kumottava. Samasta syystä elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevän komitean olisi korvattava myös pysyvä kasvinsuojelukomitea sen kasvinsuojeluaikoneita ja jäämien enimmäisrajojen vahvistamista koskevan toimivallan osalta (direktiivit 76/895/EY⁽⁴⁾, 86/362/EY⁽⁵⁾, 86/363/EY⁽⁶⁾, 90/642/EY⁽⁷⁾ ja 91/414/EY⁽⁸⁾).
- (63) Tämän asetuksen soveltamiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽⁹⁾ mukaisesti.
- (64) Toimijoille on annettava tarpeeksi aikaa mukautua joihinkin tässä asetuksessa vahvistettuihin vaatimuksiin ja on huolehdittava, että elintarviketurvallisuusviranomaisen aloittaa toimintansa 1 päivänä tammikuuta 2002.
- (65) On tärkeää välttää sekaannuksia elintarviketurvallisuusviranomaisen ja neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2309/93⁽¹⁰⁾ perustetun Euroopan lääkearviointiviraston tehtävien välillä. Sen vuoksi on tarpeen säätää, että tämä asetus ei rajoita Euroopan lääkearviointivirastolle annettua toimivaltaa, mukaan lukien toimivalta, joka perustuu yhteisön menettelystä eläinlääkejäämien enimmäismäärien vahvistamiseksi eläinperäisissä elintarvikkeissa 26 päivänä kesäkuuta 1990 annettuun asetukseen (ETY) N:o 2377/90⁽¹¹⁾.
- (66) Tämän asetuksen tavoitteiden toteuttamiseksi on tarpeen ja asianmukaista säätää yhteisön elintarvikelainsäädännön yhteisen pohjan muodostavien käsitteiden, periaatteiden ja menettelyjen lähentämisestä sekä perustaa Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen näiden tavoitteiden saavuttamiseksi perustamissopimuksen 5 artiklan mukaisesti.

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

I LUKU

SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Tavoite ja soveltamisala

1. Tässä asetuksessa säädetään perusta ihmisten terveyden sekä kuluttajien etujen korkeatasoiselle suojelulle elintarvikkeiden osalta ottaen huomioon erityisesti elintarvikkeiden, myös perinteisten tuotteiden, moninainen tarjonta ja varmistetaan samalla sisämarkkinoiden tehokas toiminta. Siinä vahvistetaan yhteiset periaatteet ja vastuualat, keinot vahvan

tieteellisen perustan tarjoamiseen sekä tehokkaat organisatoriset järjestelyt ja menettelyt, joihin elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuutta koskeva päätöksenteko perustuu.

2. Edellä 1 kohdan soveltamiseksi tässä asetuksessa vahvistetaan yleiset periaatteet, jotka koskevat yleisesti elintarvikkeita ja rehuja ja varsinkin elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuutta yhteisön tasolla ja kansallisella tasolla.

Tällä asetuksella perustetaan Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen.

Tällä asetuksella vahvistetaan menettelyt asioissa, joilla on välitön tai välillinen vaikutus elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuuteen.

⁽¹⁾ EYVL L 255, 18.10.1968, s. 23.

⁽²⁾ EYVL L 291, 19.11.1969, s. 9.

⁽³⁾ EYVL L 170, 3.8.1970, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL L 340, 9.12.1976, s. 26, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2000/57/EY (EYVL L 244, 29.9.2000, s. 76).

⁽⁵⁾ EYVL L 221, 7.8.1986, s. 37, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2001/57/EY (EYVL L 208, 1.8.2001, s. 36).

⁽⁶⁾ EYVL L 221, 7.8.1986, s. 43, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2001/57/EY.

⁽⁷⁾ EYVL L 350, 14.12.1990, s. 71, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2001/57/EY.

⁽⁸⁾ EYVL L 230, 19.8.1991, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2001/49/EY (EYVL L 176, 29.6.2001, s. 61).

⁽⁹⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽¹⁰⁾ EYVL L 214, 24.8.19993, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 649/98 (EYVL L 88, 24.3.1998, s. 7).

⁽¹¹⁾ EYVL L 224, 18.8.1990, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 1553/2001 (EYVL L 205, 31.7.2001, s. 16).

3. Tätä asetusta sovelletaan elintarvikkeiden ja rehujen kaikissa tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheissa. Sitä ei sovelleta yksityiseen kotikäyttöön tarkoitettuun alkutuotantoon eikä yksityiseen kotikäyttöön tarkoitettujen elintarvikkeiden valmistukseen, käsittelyyn tai varastointiin kotona.

2 artikla

Elintarvikkeen määritelmä

Tässä asetuksessa 'elintarvikkeella' tarkoitetaan mitä tahansa ainetta tai tuotetta, myös jalostettua, osittain jalostettua tai jalostamatonta tuotetta, joka on tarkoitettu tai jonka voidaan kohtuudella olettaa tulevan ihmisten nautittavaksi.

'Elintarvike' käsittää juomat, purukumin ja vesi mukaan lukien kaikki aineet, jotka on tarkoituksellisesti lisätty elintarvikkeeseen sen valmistuksen tai käsittelyn aikana. Siihen sisältyy vesi, joka on otettu direktiivin 98/83/EY 6 artiklan mukaisen vaatimustenmukaisuuden määrittelykohdan jälkeen, ja rajoittamatta direktiivien 80/778/ETY ja 98/83/EY vaatimusten soveltamista.

'Elintarvikkeen' määritelmään eivät sisälly

- a) rehut;
- b) elävät eläimet, paitsi jos ne on tarkoitus saattaa markkinoille ihmisten ravinnoksi;
- c) kasvit ennen niiden korjuuta;
- d) neuvoston direktiiveissä 65/65/ETY⁽¹⁾ ja 92/73/ETY⁽²⁾ tarkoitetut lääkkeet;
- e) neuvoston direktiivissä 76/768/ETY⁽³⁾ tarkoitetut kosmetiset valmisteet;
- f) neuvoston direktiivissä 89/622/ETY⁽⁴⁾ tarkoitetut tupakka ja tupakkatuotteet;
- g) vuonna 1961 tehdyssä Yhdistyneiden Kansakuntien huumausaineyleissopimuksessa ja vuonna 1971 tehdyssä psykotrooppisia aineita koskevassa Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksessa tarkoitetut huumeet ja psykotrooppiset aineet;
- h) jäämät ja epäpuhtaudet.

3 artikla

Muut määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan

- 1) 'elintarvikelainsäädännöllä' lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä, jotka koskevat yleisesti elintarvikkeita ja erityisesti elintarvikkeiden turvallisuutta sekä yhteisössä että jäsenvaltioiden tasolla. Siihen sisältyvät kaikki elintarvikkeiden tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheet samoin kuin

⁽¹⁾ EYVL L 22, 9.2.1965, s. 369, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 93/39/ETY (EYVL L 214, 24.8.1993, s. 22).

⁽²⁾ EYVL L 297, 13.10.1992, s. 8.

⁽³⁾ EYVL L 262, 27.9.1976, s. 169, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2000/41/EY (EYVL L 145, 20.6.2000, s. 25).

⁽⁴⁾ EYVL L 359, 8.12.1989, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 92/41/ETY (EYVL L 158, 11.6.1992, s. 30).

elintarviketuotantoon käytettäviä eläimiä varten tuotettujen tai niille annettujen rehujen tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheet;

- 2) 'elintarvikeyrityksellä' voittoa tuottavaa tai tuottamatonta, julkista tai yksityistä yritystä, joka toteuttaa mitä tahansa toimia, jotka liittyvät mihin tahansa elintarvikkeiden tuotannon, jalostuksen ja jakelun vaiheisiin;
- 3) 'elintarvikealan toimijalla' luonnollista tai oikeushenkilöä tai -henkilöitä, jotka ovat vastuussa elintarvikelainsäädännön vaatimusten noudattamisen varmistamisesta valvonnassaan olevassa elintarvikeyrityksessä;
- 4) 'rehulla' mitä tahansa suun kautta tapahtuvaan eläinten ruokintaan tarkoitettua ainetta tai tuotetta, mukaan lukien lisäaineet, riippumatta siitä, onko se jalostettu, osittain jalostettu vai jalostamaton;
- 5) 'rehuyrityksellä' voittoa tuottavaa tai tuottamatonta, julkista tai yksityistä yritystä, joka toteuttaa mitä tahansa rehujen tuotantoon, käsittelyyn, jalostukseen, varastointiin, kuljetukseen tai jakeluun liittyviä toimia, myös tuottajaa, joka tuottaa, jalostaa tai varastoi rehuja omistamiensa elintarviketuotantoon käytettävien eläinten ruokkimiseksi;
- 6) 'rehualan toimijalla' luonnollista tai oikeushenkilöä tai henkilöitä, jotka ovat vastuussa elintarvikelainsäädännön vaatimusten noudattamisen varmistamisesta valvonnassaan olevassa rehualan yrityksessä;
- 7) 'vähittäiskaupalla' elintarvikkeiden käsittelyä ja/tai jalostusta, säilytystä myyntipaikassa ja jakelua lopulliselle kuluttajalle, johon kuuluvat jakelukeskukset, ateriapalvelu-toimet, tehdasruokalat, laitosruokalat, ravintolat sekä muut samankaltaiset elintarvikepalvelutoimet ja -kaupat, markettien jakelukeskukset ja tukkuliikkeet;
- 8) 'markkinoille saattamisella' elintarvikkeen tai rehun hallussapitämistä niiden myyntiä varten, myös myytäväksi tarjoamista tai muuta joko ilmaiseksi tai korvausta vastaan tapahtuvaa siirtoa sekä itse myyntiä, jakelua ja muita siirtomutoja;
- 9) 'riskillä' vaaran aiheuttaman terveydellisen haittavaikutuksen todennäköisyyttä ja voimakkuutta;
- 10) 'riskianalyysillä' kolmiosaista prosessia, joka käsittää kolme toisiinsa liittyvää osaa eli riskinarvioinnin, riskinhallinnan sekä riskiviestinnän;
- 11) 'riskinarvioinnilla' tieteellistä prosessia, joka koostuu seuraavista neljästä vaiheesta: vaaran tunnistaminen, vaaran kuvaaminen, altistuksen arviointi ja riskin kuvaaminen;
- 12) 'riskinhallinnalla' riskinarvioinnista erillistä prosessia, jossa verrataan toimenpidevaihtoehtoja, kuullaan asianomaisia osapuolia, otetaan huomioon riskinarviointi ja muut oikeutetut tekijät ja tarvittaessa valitaan tarkoituksenmukaiset ennaltaehkäisy- ja valvontaa koskevat vaihtoehdot;

- 13) 'riskiviestinnällä' vaaraan, riskiin, riskitekijöihin ja riskin havaitsemiseen liittyvien tietojen ja mielipiteiden vastavuoroista välittämistä riskianalyysin aikana riskinarvioinnista ja riskinhallinnasta vastaavien, kuluttajien, elintarvike- ja rehuyritysten, akateemisen yhteisön ja muiden asiasta kiinnostuneiden kanssa, mukaan lukien myös riskinarvioinnin tulosten ja riskinhallintaa koskevien päätösten taustan selittäminen;
- 14) 'vaaralla' elintarvikkeessa tai rehussa olevaa biologista, kemiallista tai fyysistä tekijää tai tilaa, joka saattaa vaarantaa elintarvikkeen tai rehun turvallisuuden;
- 15) 'jäljitettävyydellä' mahdollisuutta jäljittää elintarvike, rehu, elintarviketuotantoon käytettävä eläin tai valmistusaine, joka on tarkoitettu lisättäväksi tai jota oletetaan lisättävän elintarvikkeeseen tai rehuun, kaikissa tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheissa ja seurata kutakin näistä kyseisissä vaiheissa;
- 16) 'tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheilla' mitä tahansa vaihetta, tuonti mukaan lukien, elintarvikkeen alkutuotannosta sen varastointiin, kuljetukseen, myyntiin tai lopulliselle kuluttajalle toimittamiseen asti edellä mainitut vaiheet mukaan luettuna ja, silloin kun sillä on merkitystä, rehujen tuontia, tuotantoa, varastointia, kuljetusta, jakelua, myyntiä ja toimittamista;
- 17) 'alkutuotannolla' alkutuotannon tuotteiden tuotantoa, kasvatusta ja viljelyä, myös sadonkorjuuta, lypsämistä ja kaikkia eläintuotannon vaiheita ennen teurastusta. Se sisältää myös metsästyksen, kalastuksen ja luonnonvaraisten tuotteiden keräämisen.
- 18) 'lopullisella kuluttajalla' elintarvikkeen viimeistä kuluttajaa, joka ei käytä elintarviketta mihinkään elintarvikealan liiketoimeen tai toimintaan.

II LUKU

YLEINEN ELINTARVIKELAINSÄÄDÄNTÖ

4 artikla

Soveltamisala

1. Tämä luku koskee elintarvikkeiden kaikkia tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheita sekä elintarviketuotantoon käytettäviä eläimiä varten tuotettujen tai niille annettujen rehujen tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheita.
2. Jäljempänä 5—10 artiklassa esitetyt periaatteet muodostavat yleiset laaja-alaiset puitteet, joita on noudatettava toimenpiteitä toteuttaessa.
3. Voimassa olevat elintarvikelainsäädännön periaatteet ja menettelyt on mukautettava mahdollisimman pian ja viimeistään 1 päivään tammikuuta 2007 mennessä 5—10 artiklan noudattamiseksi.
4. Ennen sitä ja 2 kohdasta poiketen voimassa olevaa lainsäädäntöä pannaan täytäntöön ottaen huomioon 5—10 artiklassa esitetyt periaatteet.

1 JAKSO

ELINTARVIKELAINSÄÄDÄNNÖN YLEISET PERIAATTEET

5 artikla

Yleiset tavoitteet

1. Elintarvikelainsäädännöllä on pyrittävä yhteen tai useampaan ihmisten elämän ja terveyden suojelun korkeaan tasoon liittyvään yleiseen tavoitteeseen ja kuluttajien etujen suojeluun, mukaan lukien elintarvikekaupan rehelliset menettelytavat, ottaen huomioon tarpeen mukaan eläinten terveyden ja hyvinvoinnin suojelun, kasvien terveyden ja ympäristönsuojelun.

2. Elintarvikelainsäädännöllä pyritään saavuttamaan tässä luvussa esitettyjen yleisten periaatteiden ja vaatimusten mukaisesti valmistettujen tai kaupan pidettävien elintarvikkeiden ja rehujen vapaa liikkuvuus yhteisössä.

3. Voimassa olevat tai pian voimaan tulevat kansainväliset standardit on otettava huomioon elintarvikelainsäädäntöä kehitettäessä tai mukautettaessa, paitsi jos kyseiset standardit tai niiden asiaa koskevat osat olisivat tehoton tai epäasianmukainen keino elintarvikelainsäädännön laillisten tavoitteiden saavuttamiseksi tai jos se on tieteellisesti perusteltua tai jos niistä seuraisi yhteisössä asianmukaiseksi määritellystä tasosta poikkeava suojelun taso.

6 artikla

Riskianalyysi

1. Ihmisten terveyden ja elämän suojelun korkeaa tasoa koskevan yleisen tavoitteen saavuttamiseksi elintarvikelainsäädännön on perustuttava riskianalyysiin, paitsi jos tämä ei ole olosuhteiden tai toimenpiteen luonteen kannalta tarkoituksenmukaista.

2. Riskinarvioinnin on perustuttava käytettävissä olevaan tieteelliseen näyttöön, ja se on toteutettava riippumattomasti, objektiivisesti ja avoimesti.

3. Riskinhallinnassa on otettava huomioon riskinarvioinnin tulokset, erityisesti 22 artiklassa tarkoitettujen elintarviketurvallisuusviranomaisen lausunnot, muut tarkasteltavan asian kannalta merkitykselliset tekijät ja 7 artiklan 1 kohdan mukaisten edellytysten täytyessä ennalta varautumisen periaate, jotta saavutetaan 5 artiklassa vahvistetut elintarvikelainsäädännön yleiset tavoitteet.

7 artikla

Ennalta varautumisen periaate

1. Jos tietyissä tapauksissa käytettävissä olevien tietojen arvioinnin perusteella terveyshaitan mahdollisuus tunnistetaan, mutta asiasta ei vielä ole tieteellistä varmuutta, voidaan toteuttaa yhteisön päättämän korkeatasoisen terveyden suojelun varmistamisen edellyttämiä väliaikaisia riskinhallintatoimenpiteitä, kunnes on saatu täydentävä tieteellinen tieto kattavampaa riskinarviointia varten.

2. Edellä 1 kohdan nojalla toteutettujen toimenpiteiden on oltava oikeasuhteisia eivätkä ne saa rajoittaa kauppaa enemmän kuin on tarpeen yhteisön päättämän korkeatasoisen terveyden suojelun saavuttamiseksi, ja niissä on otettava huomioon tekninen ja taloudellinen toteutettavuus sekä muut tarkasteltavana olevan asian kannalta perustellut tekijät. Näitä toimenpiteitä tarkastellaan uudelleen kohtuullisen ajan kuluttua sen mukaan, minkälainen riski elämälle tai terveydelle on tunnistettu ja minkätyyppisiä tieteellisiä tietoja tarvitaan tieteellisen epävarmuuden selvittämiseksi sekä kattavamman riskinarvioinnin toteuttamiseksi.

8 artikla

Kuluttajien etujen suojelu

1. Elintarvikelainsäädännön on pyrittävä suojaamaan kuluttajien etuja sekä tarjoamaan kuluttajille lähtökohdat tietoon perustuvien elintarviketalintojen tekemiseksi. Sen tavoitteena on ehkäistä

- a) vilpilliset menettelyt
- b) elintarvikkeiden väärentäminen ja
- c) kaikki muut menettelytavat, jotka voivat johtaa kuluttajia harhaan.

2 JAKSO

AVOIMUUDEN PERIAATTEET

9 artikla

Julkinen kuuleminen

Elintarvikelainsäädäntöä laadittaessa, arvioitaessa ja tarkistettaessa on toteutettava avoin julkinen kuuleminen joko suoraan tai edustuselinten kautta, paitsi jos se asian kiireellisyyden vuoksi ei ole mahdollista.

10 artikla

Yleisölle tiedottaminen

Jos on perustellut syyt epäillä, että elintarvike tai rehu voi aiheuttaa riskin ihmisen tai eläimen terveydelle, viranomaisten on, rajoittamatta asiakirjojen julkisuutta koskevien yhteisön

oikeuden ja kansallisen oikeuden säännösten soveltamista, toteutettava riskin luonne, vakavuus ja laajuus huomioon ottaen aiheellisia toimia, joilla tiedotetaan yleisölle terveydelle aiheutuvan riskin luonteesta, yksilöidään mahdollisimman tarkkaan elintarvike tai rehu, elintarvike- tai rehutyypin ja kerrotaan sen mahdollisesti aiheuttamasta riskistä sekä toimenpiteistä, jotka on toteutettu tai jotka aiotaan toteuttaa kyseisen riskin ehkäisemiseksi, vähentämiseksi tai poistamiseksi.

3 JAKSO

ELINTARVIKEKAUPPAA KOSKEVAT YLEISET VELVOLLISUUDET

11 artikla

Yhteisöön tuodut elintarvikkeet ja rehut

Yhteisöön sen markkinoille saatettaviksi tuotujen elintarvikkeiden ja rehujen on oltava elintarvikelainsäädännön asiaa koskevien vaatimusten tai yhteisön vähintään vastaaviksi tunnustamien edellytysten mukaisia tai, jos yhteisön ja tuojamaan kesken on tehty erityissopimus, tähän sisältyvien vaatimusten mukaisia.

12 artikla

Yhteisöstä vietävät elintarvikkeet ja rehut

1. Yhteisöstä kolmansien maiden markkinoille saattamista varten vietävien tai jälleenvietävien elintarvikkeiden ja rehujen on oltava elintarvikelainsäädännön asiaa koskevien vaatimusten mukaisia, jolleivät tuojamaan viranomaiset muuta vaadi ja jollei tuojamaassa voimassa olevissa laeissa, asetuksissa, standardeissa, käytäntösäädöksissä ja muissa oikeudellisissa tai hallinnollisissa menettelyissä muuta vaadita.

Muissa olosuhteissa, paitsi jos elintarvikkeet ovat haitallisia terveydelle tai jos rehut eivät ole turvallisia, elintarvikkeita ja rehuja voidaan viedä tai jälleenviedä ainoastaan edellyttäen, että kohdemaan toimivaltaiset viranomaiset ovat nimenomaisesti suostuneet siihen saatuaan ensin täydelliset tiedot niistä syistä ja olosuhteista, joiden takia asianomaisia elintarvikkeita tai rehuja ei voitu saattaa markkinoille yhteisössä.

2. Jos sovelletaan yhteisön tai jonkin sen jäsenvaltion ja kolmannen maan välillä tehdyn kahdenvälisen sopimuksen määräyksiä, yhteisöstä tai kyseisestä jäsenvaltiosta kyseiseen kolmanteen maahan vietävien elintarvikkeiden ja rehujen on oltava näiden määräysten mukaisia.

13 artikla

Kansainväliset standardit

Rajoittamatta oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan yhteisö ja sen jäsenvaltiot

- a) myötävaikuttavat elintarvikkeita ja rehuja koskevien kansainvälisten teknisten standardien sekä terveys- ja kasvin-suojelustandardien kehittämiseen;
- b) edistävät kansainvälisten hallitustenvälisten ja valtioista riippumattomien järjestöjen elintarvike- ja rehustandardien alalla tekemän työn yhteensovittamista;
- c) myötävaikuttavat elintarvikkeisiin ja rehuihin liittyvien erityistoimien vastaavuuden tunnustamista koskevien sopimusten kehittämiseen, kun se liittyy tähän asiaan ja on tarkoituksenmukaista;
- d) kiinnittävät erityistä huomiota kehitysmaiden kehitystä, rahoitusta ja kauppaa koskeviin erityistarpeisiin varmistaakseen, että kansainvälisillä standardeilla ei luoda tarpeettomia esteitä viennille kehitysmaista;
- e) edistävät kansainvälisten teknisten standardien ja elintarvikelainsäädännön välistä yhdenmukaisuutta varmistaen samalla, että yhteisössä käyttöön otettua suojelun korkeaa tasoa ei alenneta.

4 JAKSO

ELINTARVIKELAINSÄÄDÄNNÖN YLEISET VAATIMUKSET

14 artikla

Vaatimukset elintarvikkeiden turvallisuudesta

1. Markkinoille ei saa saattaa elintarvikkeita, jotka eivät ole turvallisia.
2. Elintarviketta ei pidetä turvallisena, jos se on
 - a) terveydelle haitallinen;
 - b) ihmisravinnoksi soveltumaton.
3. Määritettäessä, onko elintarvike turvallinen vai ei, on otettava huomioon seuraavat seikat:
 - a) elintarvikkeen tavanomaiset käyttöolosuhteet kuluttajan kannalta sekä jokaisessa tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheessa, ja
 - b) kuluttajalle annetut tiedot, myös pakkausmerkinnässä olevat tiedot, tai yleisesti kuluttajan saatavilla olevat tiedot tietyn elintarvikkeen tai elintarvikeryhmän aiheuttamien terveyshaittojen välttämisestä.
4. Määritettäessä, onko elintarvike terveydelle haitallinen, on otettava huomioon seuraavat seikat:

- a) ei ainoastaan mahdolliset välittömät ja/tai lyhyen, ja/tai pitkän aikavälin vaikutukset, jotka elintarvikkeella on sitä nauttivan henkilön terveydelle, vaan myös vaikutukset seuraaville sukupolville;
- b) mahdolliset kasautuvat toksiset vaikutukset;
- c) tietyn kuluttajaryhmän terveydelliset erityisherkkyydet, jos elintarvike on tarkoitettu kyseiselle kuluttajaryhmälle.

5. Elintarvikkeen ihmisravinnoksi soveltuvuutta määritettäessä on otettava huomioon, onko elintarvike ihmisravinnoksi kelpaamaton sille aiottuun käyttötarkoitukseen, koska se on saastunut joko vieraiden aineiden takia tai muutoin, taikka pilaantumisen, mätänemisen tai laadun heikentymisen seurauksena.

6. Jos elintarvike, joka ei ole turvallinen, on osa samaan luokkaan kuuluvien tai samaa kuvausta vastaavien elintarvikkeiden erää tai lähetystä, on oletettava, että sama koskee kaikkia kyseiseen erään tai lähetykseen kuuluvia elintarvikkeita, ellei yksityiskohtaisesta arvioinnista ilmene, että ei ole mitään näyttöä siitä, että loppuosa erästä tai lähetyksestä ei olisi turvallinen.

7. Elintarviketta, joka on elintarvikkeiden turvallisuutta koskevien yhteisön erityissäännösten mukainen, on pidettävä turvallisena yhteisön erityissäännöksiin sisältyvien näkökohtien osalta.

8. Myös silloin kun elintarvike vastaa kyseiseen elintarvikkeeseen sovellettavia erityissäännöksiä, toimivaltaiset viranomaiset voivat toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä määrätäkyseen markkinoille saattamista koskevia rajoituksia tai vaatiakseen elintarvikkeen poistamista markkinoilta, jos on aihetta epäillä, että elintarvike ei vastaavuudesta huolimatta ole turvallinen.

9. Jos yhteisön erityissäännöksiä ei ole, elintarviketta on pidettävä turvallisena, jos se vastaa sen jäsenvaltion, jonka alueella elintarvike on kaupan, voimassa olevan kansallisen elintarvikelainsäädännön erityissäännöksiä, jotka on laadittu ja joita sovelletaan rajoittamatta perustamissopimuksen ja erityisesti sen 28 ja 30 artiklan soveltamista.

15 artikla

Vaatimukset rehujen turvallisuudesta

1. Rehuja ei saa saattaa markkinoille tai antaa millekään elintarviketuotantoon käytettävälle eläimelle, elleivät ne ole turvallisia.
2. Rehua ei pidetä aiottuun tarkoitukseensa turvallisena, jos katsotaan, että
 - sillä on haitallinen vaikutus ihmisten tai eläinten terveyteen;
 - rehun vuoksi elintarviketuotantoon käytettävästä eläimestä tuotettu elintarvike ei ole ihmisravintona turvallinen.

3. Jos rehu, jonka on havaittu olevan rehujen turvallisuutta koskevan vaatimuksen vastainen, on osa samaan luokkaan kuuluvien tai samaa kuvausta vastaavien rehujen erää tai lähetystä, on oletettava, että sama koskee kaikkia kyseiseen erään tai lähetykseen kuuluvia rehuja, ellei yksityiskohtaisesta arvioinnista ilmene, että ei ole mitään näyttöä siitä, että loppuosa erästä tai lähetyksestä ei täyttäisi rehujen turvallisuutta koskevaa vaatimusta.

4. Rehua, joka on rehujen turvallisuutta koskevien yhteisön erityissäännösten mukainen, on pidettävä turvallisena yhteisön erityissäännöksiin sisältyvien näkökohtien osalta.

5. Myös silloin kun rehu vastaa kyseiseen rehuun sovellettavia erityissäännöksiä, toimivaltaiset viranomaiset voivat toteuttaa asianmukaisia toimenpiteitä määrätäkkeen markkinoille saattamista koskevia rajoituksia tai vaatiakseen rehun poistamista markkinoilta, jos on aihetta epäillä, että rehu ei vastaavuudesta huolimatta ole turvallinen.

6. Jos yhteisön erityissäännöksiä ei ole, rehua on pidettävä turvallisena, jos se vastaa sen jäsenvaltion, jonka alueella rehu on liikkeellä, voimassa olevia rehujen turvallisuutta koskevia kansallisen lainsäädännön erityissäännöksiä, jotka on laadittu ja joita sovelletaan rajoittamatta perustamissopimuksen ja erityisesti sen 28 ja 30 artiklan soveltamista.

16 artikla

Esillepano

Rajoittamatta yksityiskohtaisempien elintarvikelainsäädännön säännösten soveltamista elintarvikkeiden merkinnät, mainonta ja esillepano, myös niiden muoto, ulkonäkö ja pakkaukset, käytetyt pakkausmateriaalit, tapa, jolla ne on aseteltu, ja olosuhteet, joissa ne esitellään, sekä tiedot, joita niistä annetaan millä tahansa tavalla, eivät saa johtaa kuluttajia harhaan.

17 artikla

Vastuut

1. Kaikissa tuotannon, jalostuksen ja jakelun vaiheissa toimivien elintarvike- ja rehualan toimijoiden on vastuullaan olevissa toiminnoissa huolehdittava siitä, että elintarvikkeet tai rehut täyttävät niiden toiminnan kannalta asiaankuuluvat elintarvikelainsäädännön vaatimukset ja varmistettava, että kyseiset vaatimukset täyttyvät.

2. Jäsenvaltioiden on pantava elintarvikelainsäädäntö täytäntöön sekä seurattava ja valvottava, että kaikissa tuotannon, jalostuksen ja jakelun vaiheissa toimivat elintarvike- ja rehualan toimijat noudattavat elintarvikelainsäädännön vaatimuksia.

Tämän vuoksi niiden on ylläpidettävä virallisen valvonnan järjestelmää muine olosuhteiden edellyttämien toimintoineen mukaan lukien tiedottaminen elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuudesta ja riskeistä, elintarvike- ja rehur turvallisuuden valvonta ja muut tuotannon, jalostuksen ja jakelun kaikkiin vaiheisiin kuuluvat toiminnot.

Jäsenvaltioiden on myös annettava elintarvike- ja rehulainsäädännön rikkomuksiin sovellettavia toimenpiteitä ja seuraamuksia koskevat säännöt. Toimenpiteiden ja seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

18 artikla

Jäljitettävyys

1. Kaikissa tuotanto-, jalostus- ja jakeluvaiheissa on huolehdittava siitä, että on mahdollista jäljittää elintarvikkeet, rehut, elintarviketuotantoon käytettävät eläimet ja muut mahdolliset aineet, jotka on tarkoitettu tai joiden voidaan olettaa tulevan lisätyksi elintarvikkeeseen tai rehuun.

2. Elintarvike- ja rehualan toimijoiden on voitava tunnistaa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka on toimittanut niille elintarvikkeen, rehun, elintarviketuotantoon käytettävän eläimen tai sellaisen aineen, joka on tarkoitettu tai jonka voidaan olettaa tulevan lisätyksi elintarvikkeeseen tai rehuun.

Tätä varten toimijoilla on oltava käytössä tähän tarkoitettujen järjestelmät ja menettelyt, joiden avulla toimivaltaiset viranomaiset saavat nämä tiedot pyynnöstä käyttöönsä.

3. Elintarvike- ja rehualan toimijoilla on oltava käytössä sellaiset järjestelmät ja menettelyt, joiden avulla ne voivat tunnistaa muut yritykset, joille niiden tuotteita on toimitettu. Nämä tiedot on annettava pyynnöstä toimivaltaisille viranomaisille.

4. Markkinoille saatetuissa tai todennäköisesti markkinoille saatettavissa elintarvikkeissa ja rehuissa on niiden jäljitettävyyden helpottamiseksi oltava riittävät ja asianmukaiset pakkausmerkinnät tai tunnistetiedot tarkempiin säännöksiin sisältyvien asiaa koskevien vaatimusten mukaisesti.

5. Tämän artiklan vaatimusten noudattamiseksi tarkoitettuja säännökset voidaan antaa 58 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

19 artikla

Vastuu elintarvikkeiden turvallisuudesta: elintarvikealan toimijat

1. Jos elintarvikealan toimija katsoo tai sillä on syytä epäillä, että sen maahantuoma, tuottama, jalostama, valmistama tai jakelema elintarvike ei ole elintarvikkeiden turvallisuutta koskevien vaatimusten mukainen, sen on käynnistettävä välittömästi menettelyt kyseisen elintarvikkeen poistamiseksi markkinoilta, jos se ei ole enää kyseisen alkuperäisen toimijan välittömässä valvonnassa, ja ilmoitettava tästä toimivaltaisille viranomaisille. Jos tuote mahdollisesti on jo ehtinyt kuluttajalle, elintarvikealan toimijan on tehokkaalla ja täsmällisellä tavalla ilmoitettava kuluttajille syy poistamiseen tai tarvittaessa varmistettava, että kuluttajille jo toimitetut tuotteet palautetaan, jos muut toimenpiteet eivät ole riittäviä korkeatasoisen terveyden suojelun saavuttamiseksi.

2. Elintarvikealan toimijan, joka vastaa sellaisista vähittäiskauppa- tai jakelutoimista, jotka eivät vaikuta elintarvikkeen pakkaamiseen, pakkausmerkintöihin, turvallisuuteen tai koskemattomuuteen, on oman toimintansa osalta käynnistettävä menettelyjä poistaakseen tuotteita markkinoilta ja myötävaikuttaa elintarvikkeiden turvallisuuteen toimittamalla eteenpäin elintarvikkeen jäljittämiseksi tarvittavia tietoja sekä osallistamalla tuottajien, jalostajien, valmistajien ja/tai toimivaltaisten viranomaisten toteuttamiin toimiin.

3. Elintarvikealan toimijan on ilmoitettava välittömästi toimivaltaisille viranomaisille, jos toimija katsoo tai sillä on syytä epäillä, että sen markkinoille saattama elintarvike voi olla ihmisten terveydelle vahingollinen. Sen on ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille toimista, jotka on toteutettu lopulliselle kuluttajalle aiheutuvien riskien ehkäisemiseksi, eikä se saa estää tai yrittää rajoittaa ketään tekemästä yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa kansallista lainsäädäntöä ja oikeuskäytäntöä noudattaen, jos tällä yhteistyöllä voidaan ehkäistä tai poistaa elintarvikkeesta johtuva riski tai vähentää sitä.

4. Elintarvikealan toimijoiden on tehtävä yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa toteutettaessa toimia niiden toimittaman elintarvikkeen aiheuttamien riskien välttämiseksi tai vähentämiseksi.

20 artikla

Vastuu rehujen turvallisuudesta: rehualan toimijat

1. Jos rehualan toimija katsoo tai sillä on syytä epäillä, että sen maahantuoma, tuottama, jalostama, valmistama tai jakelutavalla rehu ei ole rehujen turvallisuutta koskevien vaatimusten mukainen, sen on käynnistettävä välittömästi menettelyt kyseisen rehun poistamiseksi markkinoilta ja ilmoitettava siitä toimivaltaisille viranomaisille. Tällaisissa tapauksissa sekä 15 artiklan 3 kohdassa tarkoitetussa tapauksessa, jossa erä tai lähetykset ei täytä rehujen turvallisuusvaatimuksia, rehu on tuhotava, paitsi jos toimivaltainen viranomainen hyväksyy muun

toimenpiteen. Sen on tehokkaalla ja täsmällisellä tavalla ilmoitettava rehun käyttäjille syy poistamiseen tai tarvittaessa varmistettava, että niille jo toimitetut tuotteet palautetaan, jos muut toimenpiteet eivät ole riittäviä korkeatasoisen terveyden suojelun saavuttamiseksi.

2. Rehualan toimijan, joka vastaa sellaisista vähittäiskauppa- tai jakelutoimista, jotka eivät vaikuta rehun pakkaamiseen, pakkausmerkintöihin, turvallisuuteen tai koskemattomuuteen, on oman toimintansa osalta käynnistettävä menettelyjä poistaakseen tuotteita markkinoilta ja myötävaikuttaa elintarvikkeiden turvallisuuteen toimittamalla eteenpäin rehun jäljittämiseksi tarvittavia tietoja sekä osallistamalla tuottajien, jalostajien, valmistajien ja/tai toimivaltaisten viranomaisten toteuttamiin toimiin.

3. Rehualan toimijan on ilmoitettava välittömästi toimivaltaisille viranomaisille, jos toimija katsoo tai sillä on syytä epäillä, että sen markkinoille saattama rehu ei täytä rehujen turvallisuutta koskevia vaatimuksia. Sen on ilmoitettava toimivaltaisille viranomaisille toimista, jotka on toteutettu kyseisen rehun käytöstä aiheutuvan riskin ehkäisemiseksi, eikä se saa estää tai yrittää rajoittaa ketään tekemästä yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa kansallista lainsäädäntöä ja oikeuskäytäntöä noudattaen, jos tällä yhteistyöllä voidaan ehkäistä tai poistaa rehusta johtuva riski tai vähentää sitä.

4. Rehualan toimijoiden on tehtävä yhteistyötä toimivaltaisten viranomaisten kanssa toteutettaessa toimia niiden toimittaman rehun aiheuttamien riskien välttämiseksi.

21 artikla

Vastuu

Tämän luvun säännökset eivät rajoita tuotevastuuta koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 25 päivänä heinäkuuta 1985 annetun neuvoston direktiivin 85/374/ETY⁽¹⁾ soveltamista.

III LUKU

EUROOPAN ELINTARVIKETURVALLISUUSVIRANOMAINEN

1 JAKSO

TOIMINTA-AJATUS JA TEHTÄVÄT

22 artikla

Elintarviketurvallisuusviranomaisen toiminta-ajatus

1. Perustetaan Euroopan elintarviketurvallisuusviranomainen, jäljempänä 'elintarviketurvallisuusviranomainen'.

2. Elintarviketurvallisuusviranomainen antaa tieteellisiä neuvoja sekä tieteellistä ja teknistä tukea yhteisön lainsäädäntöön ja

dännön ja politiikkojen tarpeisiin kaikilla aloilla, joilla on välitön tai välillinen vaikutus elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuuteen. Se tuottaa riippumatonta tietoa kaikista näihin aloihin liittyvistä asioista ja huolehtii riskiviestinnästä.

3. Elintarviketurvallisuusviranomainen myötävaikuttaa ihmisten elämän ja terveyden korkeatasoiseen suojeluun ja ottaa tässä yhteydessä huomioon eläinten terveyden ja hyvinvoinnin, kasvien terveyden ja ympäristön, toimivien sisämarkkinoiden näkökulmasta.

⁽¹⁾ EYVL L 210, 7.8.1985, s. 29, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 1999/34/EY (EYVL L 141, 4.6.1999, s. 20).

4. Elintarviketurvallisuusviranomaisen kokoa ja analysoi tietoa niiden riskien hahmottamiseksi ja seuraamiseksi, joilla on välitön tai välillinen vaikutus elintarvikkeiden tai rehujen turvallisuuteen

5. Elintarviketurvallisuusviranomaisen toiminta-ajatuksen sisältävät myös

- a) ihmisten ravitsemusta koskeva tieteellinen neuvonanto sekä tieteellinen ja tekninen tuki yhteisön lainsäädännön yhteydessä ja komission pyynnöstä tapahtuva avustaminen ravitsemuksellisiin kysymyksiin liittyvässä tiedottamisessa yhteisön terveysohjelmien puitteissa;
- b) tieteelliset lausunnot eläinten terveyteen ja hyvinvointiin sekä kasvien terveyteen liittyvissä muissa asioissa;
- c) tieteelliset lausunnot muista tuotteista, jotka eivät ole elintarvikkeita ja rehuja ja jotka liittyvät direktiivissä 2001/18/EY määriteltyihin geneettisesti muunnettuihin organismeihin siinä määrättyjä menettelyjä rajoittamatta;

6. Elintarviketurvallisuusviranomaisen antaa tieteellisiä lausuntoja, jotka toimivat tieteellisenä perustana yhteisön toimenpiteiden laatimisessa ja toteuttamisessa elintarviketurvallisuusviranomaisen toiminta-ajatuksen sisältävillä aloilla.

7. Elintarviketurvallisuusviranomaisen toteuttaa tehtävänsä olosuhteissa, joissa se voi toimia tieteellisenä yhteyspisteenä riippumattomuutensa, antamiensa lausuntojen ja levittämiensä tietojen tieteellisen ja teknisen laadun, menettelyjensä ja toimintatapojensa avoimuuden sekä sille annettujen tehtävien suorittamisessa osoitetun huolellisuuden ansiosta.

Se toimii tiiviissä yhteistyössä niiden toimivaltaisten elinten kanssa, jotka jäsenvaltioissa huolehtivat elintarviketurvallisuusviranomaisen tehtäviä vastaavista tehtävistä.

8. Elintarviketurvallisuusviranomaisen, komissio ja jäsenvaltiot tekevät yhteistyötä edistääkseen riskinarviointia, riskinhallintaa ja riskiestintää koskevien toimien todellista yhtenäisyyttä.

9. Jäsenvaltioiden on tehtävä yhteistyötä elintarviketurvallisuusviranomaisen kanssa sen toiminta-ajatuksen toteutumisen varmistamiseksi.

23 artikla

Elintarviketurvallisuusviranomaisen tehtävät

Elintarviketurvallisuusviranomaisen tehtävänä on

- a) antaa yhteisön toimielimille ja jäsenvaltioille parhaat mahdolliset tieteelliset lausunnot kaikissa yhteisön lainsäädännössä säädetyissä tapauksissa ja mistä tahansa sen toiminta-ajatuksen sisältävästä kysymyksestä;
- b) tukea ja kehittää yhdenmukaisten riskinarviointimenetelmien koordinoitua sen toiminta-ajatuksen sisältävillä aloilla;

- c) tarjota komissiolle tieteellistä ja teknistä tukea sen toiminta-ajatuksen sisältävillä aloilla ja pyynnöstä riskinarviointilautsuntojen tulkitsemisessa ja arvioinnissa;
- d) teettää sen toiminta-ajatuksen toteuttamiseksi tarvittavat tieteelliset tutkimukset;
- e) etsiä, kerätä, järjestää ja analysoida sen toiminta-ajatuksen sisältäviä aloja koskevat tieteelliset ja tekniset tiedot ja tehdä niistä yhteenveto;
- f) toteuttaa toimia kehittymässä olevien riskien havaitsemiseksi ja kuvaamiseksi sen toiminta-ajatuksen sisältävillä aloilla;
- g) perustaa sen toiminta-ajatuksen sisältävillä aloilla toimivien organisaatioiden verkostojen järjestelmä ja vastata sen toiminnasta;
- h) antaa komission pyynnöstä tieteellistä ja teknistä tukea komission toteuttamissa elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuutta koskevissa kriisinhallintamenettelyissä;
- i) antaa komission pyynnöstä tieteellistä ja teknistä tukea yhteisön, ehdokasmaiden, kansainvälisten järjestöjen ja kolmansien maiden välisen yhteistyön parantamiseksi sen toiminta-ajatuksen sisältävillä aloilla;
- j) varmistaa, että yleisö ja asianomaiset osapuolet saavat nopeaa, luotettavaa, objektiivista ja ymmärrettävää tietoa sen toiminta-ajatuksen sisältäviltä aloilta;
- k) esittää itsenäisesti omat päätelmänsä ja suuntaviivansa sen toiminta-ajatuksen sisältävistä asioista;
- l) suorittaa mahdolliset muut komission sille antamat tehtävät sen toiminta-ajatuksen sisältävillä aloilla.

2 JAKSO

ORGANISAATIO

24 artikla

Elintarviketurvallisuusviranomaisen elimet

Elintarviketurvallisuusviranomaisen muodostuu

- a) johtokunnasta;
- b) toiminnanjohtajasta ja hänen henkilökunnastaan;
- c) neuvoa-antavasta ryhmästä;
- d) tiedekomiteasta ja tiedelautakunnista.

25 artikla

Johtokunta

1. Johtokunnassa on neljätoista jäsentä, jotka neuvosto nimittää Euroopan parlamenttia kuultuaan komission laati-masta luettelosta, jossa on nimitettävien jäsenten määrää huomattavasti suurempi määrä ehdokkaita, sekä yksi komission edustaja. Neljällä jäsenistä on oltava kuluttajia ja elintarviket-jun muita sidosryhmiä edustaviin järjestöihin liittyvää koke-musta.

Komission laatima luettelo, johon on liitetty tarvittavat asiakirjat, toimitetaan Euroopan parlamentille. Mahdollisimman pian kolmen kuukauden kuluessa tällaisesta tiedonannosta Euroopan parlamentti voi toimittaa kantansa neuvostolle, joka tämän jälkeen nimittää johtokunnan.

Johtokunnan jäsenet on nimitettävä siten, että varmistetaan mahdollisimman korkeat pätevyysvaatimukset, alan laaja asiantuntemus ja samalla mahdollisimman laaja maantieteellinen jakauma unionissa.

2. Jäsenten toimikauden pituus on neljä vuotta ja se voidaan uusia yhden kerran. Ensimmäinen toimikausi on kuitenkin kuusi vuotta puolella jäsenistä.

3. Johtokunta vahvistaa elintarviketurvallisuusviranomaisen sisäiset säännöt toiminnanjohtajan tekemän ehdotuksen perusteella. Säännöt on julkistettava.

4. Johtokunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajansa kahden vuoden pituiseksi toimikaudeksi, joka voidaan uusia.

5. Johtokunta vahvistaa työjärjestyksensä.

Jollei toisin säädetä, johtokunnan päätökset tehdään enemmistöpäätöksinä.

6. Johtokunta kokoontuu puheenjohtajan kutsusta tai jos vähintään kolmasosa sen jäsenistä sitä pyytää.

7. Johtokunta huolehtii siitä, että elintarviketurvallisuusviranomaisen toteuttaa toiminta-ajatuksensa ja suorittaa sille osoitetut tehtävät tässä asetuksessa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

8. Johtokunta vahvistaa kunkin vuoden tammikuun 31 päivään mennessä elintarviketurvallisuusviranomaisen työohjelman seuraavaa vuotta varten. Se vahvistaa myös monivuotisen ohjelman, jota voidaan tarkistaa. Johtokunnan on varmistettava, että nämä ohjelmat noudattavat yhteisön lainsäädäntöön ja politiikkaan liittyviä painopisteitä elintarvikkeiden turvallisuuden alalla.

Johtokunta vahvistaa kunkin vuoden maaliskuun 30 päivään mennessä yleiskertomuksen elintarviketurvallisuusviranomaisen toiminnasta edelliseltä vuodelta.

9. Saatuaan komission hyväksynnän ja tilintarkastuslautakunnan lausunnon johtokunta vahvistaa elintarviketurvallisuusviranomaisen varainhoitoasetuksen, jossa säädetään menettelystä elintarviketurvallisuusviranomaisen talousarvion laatimiseksi ja toteuttamiseksi Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavan 21 päivänä joulukuuta 1977 annetun varainhoitoasetuksen ⁽¹⁾ 142 artiklan ja Euroopan petostentorjuntaviraston suorittamia tutkimuksia koskevien lainsäädännöllisten vaatimusten mukaisesti.

10. Toiminnanjohtaja osallistuu johtokunnan kokouksiin ilman äänioikeutta ja huolehtii sihteeristöpalveluista. Johto-

kunta kutsuu tiedekomitean puheenjohtajan osallistumaan kokouksiinsa ilman äänioikeutta.

26 artikla

Toiminnanjohtaja

1. Johtokunta nimittää toiminnanjohtajan komission ehdotaman hyväksytyjen hakijoiden luettelon perusteella viiden vuoden pituiseksi kaudeksi, joka voidaan uusia. Luettelo perustuu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ja muualla julkaistuihin kiinnostuksenilmaisupyynnöihin perustuvaan avoimeen kilpailuun. Ennen nimittämistä johtokunnan esittämä ehdokas kutsutaan viipymättä antamaan lausuntonsa Euroopan parlamentille ja vastaamaan parlamentin jäsenten esittämiin kysymyksiin. Johtokunta voi erottaa toiminnanjohtajan enemmistöpäätöksellä.

2. Toiminnanjohtaja toimii elintarviketurvallisuusviranomaisen laillisena edustajana. Hän vastaa

- elintarviketurvallisuusviranomaisen päivittäisestä hallinnosta;
- elintarviketurvallisuusviranomaisen vuosittaisten työohjelmahdotusten laatimisesta komissiota kuullen;
- työohjelmien ja johtokunnan tekemien päätösten täytäntöpanosta;
- siitä, että tiedekomitea ja tiedelautakunnat saavat asianmukaista tieteellistä, teknistä ja hallinnollista tukea;
- sen varmistamisesta, että elintarviketurvallisuusviranomaisen toteuttaa tehtävänsä sen käyttäjien esittämien vaatimusten mukaisesti erityisesti tarjottujen palvelujen riittävyyden ja käytetyn ajan osalta;
- tulo- ja menotaulukoiden laatimisesta ja elintarviketurvallisuusviranomaisen talousarvion toteuttamisesta;
- kaikista henkilöstöasioista;
- yhteyksien luomisesta ja ylläpitämisestä Euroopan parlamentin kanssa sekä säännöllisen vuoropuhelun varmistamisesta sen asiaankuuluvien valiokuntien kanssa.

3. Toiminnanjohtajan on joka vuosi esitettävä johtokunnalle hyväksymistä varten

- ehdotus yleiskertomukseksi elintarviketurvallisuusviranomaisen kaikista edeltävän vuoden toimista;
- ehdotus seuraavan vuoden työohjelmaksi;
- ehdotus edellisen vuoden tilinpäätökseksi;
- ehdotus seuraavan vuoden talousarvioksi.

Johtokunnan hyväksytyt yleiskertomuksen ja ohjelmat toiminnanjohtaja toimittaa ne Euroopan parlamentille, neuvostolle, komissiolle ja jäsenvaltioille sekä antaa julkaista ne.

4. Toiminnanjohtaja hyväksyy elintarviketurvallisuusviranomaisen kaikki rahoitusmenot ja antaa selonteon johtokunnalle elintarviketurvallisuusviranomaisen toimista.

⁽¹⁾ EYVL L 356, 31.12.1977, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY, EHTY, Euratom) N:o 762/2001 (EYVL L 111, 20.4.2001, s. 1).

27 artikla

Neuvoa-antava ryhmä

1. Neuvoa-antavassa ryhmässä on edustajia jäsenvaltioiden toimivaltaisista elimistä, jotka hoitavat samanlaisia tehtäviä kuin elintarviketurvallisuusviranomaisen, ja kukin jäsenvaltio nimeää yhden edustajan. Edustajilla voi olla varaedustajat, jotka nimetään samanaikaisesti.

2. Neuvoa-antavan ryhmän jäsenet eivät saa olla johtokunnan jäseniä.

3. Neuvoa-antava ryhmä avustaa toiminnanjohtajaa hänelle tämän asetuksen nojalla kuuluvien velvollisuuksien suorittamisessa, erityisesti elintarviketurvallisuusviranomaisen työohjelmaehdotuksen laatimisessa. Toiminnanjohtaja voi myös pyytää neuvoa-antavalta ryhmältä neuvoja tieteellisiä lausuntoja koskevien pyyntöjen priorisoinnissa.

4. Neuvoa-antava ryhmä muodostaa järjestelmän mahdollisia riskejä koskevaa tietojenvaihtoa ja tietojen yhdistämistä varten. Se varmistaa, että elintarviketurvallisuusviranomaisen ja jäsenvaltioiden toimivaltaiset elimet tekevät tiivistä yhteistyötä erityisesti seuraavissa kysymyksissä:

- a) pyrittäessä välttämään viranomaisen tieteellisten tutkimusten päällekkäisyyttä jäsenvaltioissa tehdyn työn kanssa 32 artiklan mukaisesti;
- b) 30 artiklan 4 kohdassa määritellyissä tapauksissa, joissa viranomaisen ja kansallisen elimen on oltava yhteistyössä;
- c) edistettäessä viranomaisen toiminta-ajatuksen aloilla toimivien järjestöjen eurooppalaista verkottumista 36 artiklan 1 kohdan mukaisesti;
- d) jos viranomaisen tai jäsenvaltio tunnistaa kehittymässä olevan riskin.

5. Neuvoa-antavan ryhmän puheenjohtajana toimii toiminnanjohtaja. Ryhmä kokoontuu säännöllisesti vähintään neljä kertaa vuodessa puheenjohtajan kutsusta tai vähintään jäsenten kolmasosan pyynnöstä. Sen toimintamenettelyt vahvistetaan elintarviketurvallisuusviranomaisen sisäisissä säännöissä ja julkistetaan.

6. Elintarviketurvallisuusviranomaisen tarjoaa neuvoa-antavalle ryhmälle tarvittavaa teknistä ja logistista tukea ja huolehtii sen kokousten sihteeristöpalveluista.

7. Komission yksiköiden edustajat saavat osallistua neuvoa-antavan ryhmän työskentelyyn. Toiminnanjohtaja voi kutsua Euroopan parlamentin edustajia ja edustajia muista elimistä, joita asia koskee, osallistumaan työskentelyyn.

Jos neuvoa-antava ryhmä käsittelee 22 artiklan 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja asioita, neuvoa-antavan ryhmän työskentelyyn voi osallistua edustajia jäsenvaltioiden toimivaltaisista elimistä, jotka hoitavat samanlaisia tehtäviä kuin 22 artiklan 5 kohdan b alakohdassa tarkoitetaan. Kukin jäsenvaltio nimeää ryhmään yhden edustajan.

28 artikla

Tiedekomitea ja tiedelautakunnat

1. Tiedekomitea ja pysyvät tiedelautakunnat ovat vastuussa elintarviketurvallisuusviranomaisen tieteellisten lausuntojen antamisesta oman asiantuntemuksensa alalla.

2. Tiedekomitea on vastuussa yleisestä yhteensovittamisesta, joka on tarpeen tieteellisten lausuntojen antamista koskevan menettelyn johdonmukaisuuden varmistamiseksi varsinkin toimintamenettelyjen vahvistamisen ja työskentelymenetelmien yhdenmukaistamisen osalta. Se antaa lausuntoja monialaisista aiheista, jotka edellyttävät useamman kuin yhden tiedelautakunnan asiantuntemusta, sekä aiheista, jotka eivät kuulu minkään tiedelautakunnan asiantuntemuksen alaan.

Tarvittaessa ja erityisesti silloin, kun aihe ei kuulu minkään tiedelautakunnan asiantuntemuksen alaan, tiedekomitea perustaa työryhmiä. Se tukeutuu näissä tapauksissa työryhmien asiantuntemukseen tieteellisten lausuntojen laatimisessa.

3. Tiedekomitea muodostuu tiedelautakuntien puheenjohtajista sekä kuudesta riippumattomasta tieteellisestä asiantuntijasta, jotka eivät kuulu mihinkään tiedelautakuntaan.

4. Tiedelautakunnat muodostuvat riippumattomista tieteellisistä asiantuntijoista. Kun elintarviketurvallisuusviranomaisen perustetaan, perustetaan seuraavat tiedelautakunnat:

- a) elintarvikkeiden lisäaineita, aromiaineita, valmistuksen apuaineita sekä elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvia materiaaleja käsittelevä lautakunta;
- b) eläinten rehuissa käytettäviä lisäaineita, tuotteita tai aineita käsittelevä lautakunta;
- c) kasvien terveyttä, kasvinsuojeluaineita ja niiden jäämiä käsittelevä lautakunta;
- d) geneettisesti muunnettuja organismeja käsittelevä lautakunta;
- e) erityisruokavaliomisteita, ravitsemusta ja allergioita käsittelevä lautakunta;
- f) biologisia vaaroja käsittelevä lautakunta;
- g) elintarvikeketjun vierasaineita käsittelevä lautakunta;
- h) eläinten terveyttä ja hyvinvointia käsittelevä lautakunta.

Komissio voi mukauttaa elintarviketurvallisuusviranomaisen pyynnöstä tiedelautakuntien määrää ja nimiä teknisen ja tieteellisen kehityksen mukaisesti 58 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

5. Johtokunta nimittää kolmen vuoden pituiseksi, jatkettavissa olevaksi toimikaudeksi tiedelautakuntien jäsenet sekä ne tiedekomitean jäsenet, jotka eivät ole tiedelautakuntien jäseniä, toiminnanjohtajan sen jälkeen tekemästä ehdotuksesta, kun kiinnostuksenilmaisupyynnön on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, asiaa koskevissa johtavissa tieteellisissä julkaisuissa ja elintarviketurvallisuusviranomaisen www-sivuilla.

6. Tiedekomitea ja tiedelautakunnat valitsevat kukin keskuudestaan puheenjohtajan ja kaksi varapuheenjohtajaa.

7. Tiedekomitea ja tiedelautakunnat tekevät ratkaisunsa jäsentensä enemmistöllä. Vähemmistön kannat merkitään pöytäkirjaan.

8. Komission yksiköiden edustajilla on oikeus olla läsnä tiedekomitean, tiedelautakuntien ja niiden työryhmien kokouksissa. Pyydettyä he voivat auttaa asioiden selvittämisessä tai tietojen antamisessa, mutta he eivät saa pyrkiä vaikuttamaan keskusteluihin.

9. Tiedekomitean ja tiedelautakuntien toimintaa ja yhteistyötä koskevat menettelyt on vahvistettava elintarviketurvallisuusviranomaisen sisäisissä säännöissä.

Nämä menettelyt koskevat erityisesti

- a) sitä, kuinka monta peräkkäistä toimikautta jäsen voi olla tiedekomiteassa tai tiedelautakunnassa;
- b) kunkin tiedelautakunnan jäsenten lukumäärää;
- c) menettelyä tiedekomitean ja tiedelautakuntien jäsenille koituneiden kustannusten korvaamiseksi;
- d) tapaa, jolla tehtävät ja tieteellisiä lausuntoja koskevat pyynnöt jaetaan tiedekomitealle ja tiedelautakunnille;
- e) tiedekomitean ja tiedelautakuntien sisäisten työryhmien perustamista ja organisaatiota sekä mahdollisuutta ottaa ulkopuolisia asiantuntijoita näihin työryhmiin;
- f) mahdollisuutta kutsua tarkkailijoita tiedekomitean ja lautakuntien kokouksiin;
- g) mahdollisuutta järjestää julkisia kuulemisia.

3 JAKSO

TOIMINTA

29 artikla

Tieteelliset lausunnot

1. Elintarviketurvallisuusviranomaisen antaa tieteellisen lausunnon

- a) komission pyynnöstä kaikista sen toiminta-ajatukseen sisältyvistä aiheista ja kaikissa niissä tapauksissa, joissa yhteisön lainsäädännössä säädetään, että elintarviketurvallisuusviranomaista on kuultava;
- b) omasta aloitteestaan sen toiminta-ajatukseen sisältyvistä aiheista.

Euroopan parlamentti tai jäsenvaltio voi pyytää elintarviketurvallisuusviranomaista antamaan tieteellisen lausunnon aiheista, jotka sisältyvät sen toiminta-ajatukseen.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin pyyntöihin on liitettävä taustatiedot, joissa selitetään käsiteltävä tieteellinen aihe ja yhteisön etu.

3. Jos yhteisön lainsäädännössä ei mainita tieteellisen lausunnon antamista koskevaa määräaika, elintarviketurvallisuusviranomaisen on annettava tieteelliset lausunnot lausunto-pyyntöissä esitetyssä määräajassa paitsi asianmukaisesti perustelluissa olosuhteissa.

4. Jos samoista aiheista esitetään eri pyyntöjä tai jos pyyntö ei ole 2 kohdan mukainen tai se on epäselvä, elintarviketurvallisuusviranomaisen voi joko hylätä pyynnön tai ehdottaa muutoksia siihen kuultuaan pyynnön esittänyttä elintä tai jäsenvaltio(i)ta. Pynnön esittäneelle elimelle tai jäsenvaltio(i)lle on annettava pyynnön hylkäämisen perustelut.

5. Jos viranomaisen on jo antanut tieteellisen lausunnon pyynnössä esitetystä erityisaiheesta, elintarviketurvallisuusviranomaisen voi hylätä pyynnön, jos se katsoo, että sellaista uutta tieteellistä tietoa ei ole, joka antaisi aihetta uuteen tutkimukseen. Pynnön esittäneelle elimelle tai jäsenvaltio(i)lle on annettava pyynnön hylkäämisen perustelut.

6. Komissio vahvistaa elintarviketurvallisuusviranomaista kuultuaan säännöt 1 ja 2 kohdan soveltamiseksi 58 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen. Näissä säännöissä on täsmennettävä erityisesti

- a) elintarviketurvallisuusviranomaisen sille esitettyihin pyyntöihin soveltama menettely;
- b) suuntaviivat tieteellisen arvioinnin antamisesta sellaisista aineista, tuotteista tai prosesseista, joilla yhteisön lainsäädännön nojalla on oltava ennakkolupa tai jotka on sisällytettävä sallittujen aineiden, tuotteiden tai prosessien luetteloon, erityisesti tapauksissa, joissa yhteisön lainsäädännössä säädetään, että hakijan on esitettävä tätä koskeva hakemus, tai annetaan siihen valtuutus.

7. Elintarviketurvallisuusviranomaisen sisäisiin sääntöihin on sisällytettävä vaatimukset tieteellisen lausunnon muodosta, perusteluista ja julkaisemisesta.

30 artikla

Eriävät tieteelliset lausunnot

1. Elintarviketurvallisuusviranomaisen on pidettävä huolta siitä, että jo varhaisessa vaiheessa havaitaan sellaiset seikat, jotka voivat aiheuttaa eroavuuksia sen antamien tieteellisten lausuntojen ja muiden vastaavista tehtävistä huolehtivien elinten antamien tieteellisten lausuntojen välillä.

2. Jos elintarviketurvallisuusviranomaisen havaitsee seikan, joka voi aiheuttaa eroavuuksia, sen on otettava yhteyttä kyseiseen elimeen varmistaakseen, että kaikki merkitykselliset tieteelliset tiedot ovat molempien käytössä, ja saadakseen selville mahdolliset erimielisyyttä aiheuttavat tieteelliset kysymykset.

3. Jos on havaittu huomattava tieteellisiä kysymyksiä koskeva eroavuus ja jos kyseinen elin on yhteisön elin tai jokin komission tiedekomiteoista, elintarviketurvallisuusviranomaisen ja kyseisen elimen on yhdessä joko ratkaistava eroavuus tai esitettävä komissiolle yhteinen asiakirja, jossa selvitetään erimielisyyttä aiheuttavat tieteelliset kysymykset ja osoitetaan tiedoissa olevat asiaa koskevat epävarmuudet. Kyseinen asiakirja on julkaistava.

4. Jos on havaittu huomattava tieteellisiä kysymyksiä koskeva eroavuus ja jos kyseinen elin on jäsenvaltion elin, elintarviketurvallisuusviranomaisen ja kansallisen elimen on yhdessä joko ratkaistava eroavuus tai laadittava yhteinen asiakirja, jossa selvitetään erimielisyyttä aiheuttavat tieteelliset kysymykset ja osoitetaan tiedoissa olevat asiaa koskevat epävarmuudet. Kyseinen asiakirja on julkaistava.

31 artikla

Tieteellinen ja tekninen tuki

1. Komissio voi pyytää elintarviketurvallisuusviranomaista tarjoamaan tieteellistä tai teknistä tukea kaikilla sen toiminta-ajatuksen sisältyvillä aloilla. Tieteellinen ja tekninen tuki sisältää sellaisen tieteellisen tai teknisen työn, jossa sovelletaan vakiintuneita tieteellisiä tai teknisiä periaatteita ja joka ei edellytä tieteellistä arviointia tiedekomitealta tai tiedelautakunnilta. Tällaisia voivat olla komission avustaminen teknisten perusteiden vahvistamisessa tai arvioinnissa sekä niin ikään komission avustaminen teknisten ohjeiden laatimisessa.

2. Kun komissio pyytää elintarviketurvallisuusviranomaiselta tieteellistä tai teknistä tukea, se ilmoittaa elintarviketurvallisuusviranomaisen suostumuksella määräajan, jonka kuluessa tehtävä on suoritettava.

32 artikla

Tieteelliset tutkimukset

1. Elintarviketurvallisuusviranomaisen on teetettävä toiminta-ajatuksensa toteutumiseksi tarvittavat tieteelliset tutkimukset parhaita riippumattomia tieteellisiä voimavaroja käyttäen. Tällaiset tutkimukset on teetettävä avoimella ja julkisella tavalla. Elintarviketurvallisuusviranomaisen on pyrittävä välttämään päällekkäisyyttä jäsenvaltioiden tai yhteisön tutkimusohjelmien kanssa, ja sen on edistettävä yhteistyötä asianmukaisella yhteensovittamisella.

2. Elintarviketurvallisuusviranomaisen on ilmoitettava Euroopan parlamentille, komissiolle ja jäsenvaltioille tieteellisten tutkimustensa tulokset.

33 artikla

Tiedonkeruu

1. Elintarviketurvallisuusviranomaisen on etsittävä, kerättävä, järjestettävä ja analysoitava sen toiminta-ajatuksen sisältyviä aloja koskevat tieteelliset ja tekniset tiedot ja tehtävä niistä

yhteenveto. Tähän sisältyy erityisesti seuraavia aiheita koskevien tietojen keruu:

- elintarvikkeiden kulutus ja yksilöiden altistuminen elintarvikkeiden kulutukseen liittyville riskeille;
- biologisen riskin esiintyvyys ja levinneisyys;
- elintarvikkeissa ja rehuissa esiintyvät vierasaineet;
- jäämät.

2. Edellä 1 artiklaa sovellettaessa elintarviketurvallisuusviranomaisen on tehtävä tiivistä yhteistyötä kaikkien tiedonkeruun alalla toimivien elinten kanssa, myös ehdokasmaiden, kolmansien maiden tai kansainvälisten elinten kanssa.

3. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, jotta tässä artiklassa tarkoitetuilta aloilta kerätyt tiedot voidaan toimittaa elintarviketurvallisuusviranomaiselle.

4. Elintarviketurvallisuusviranomaisen on toimitettava jäsenvaltioille ja komissiolle aiheelliset suositukset, joilla voidaan parantaa sen vastaanottamien ja analysoimien tietojen teknistä vertailtavuutta tietojen yhdistämisen helpottamiseksi yhteisön tasolla.

5. Komissio julkaisee vuoden kuluessa tämän asetuksen antamisesta luettelon yhteisön tasolla käytössä olevista tiedonkeruujärjestelmistä elintarviketurvallisuusviranomaisen toiminta-ajatuksen sisältyvillä aloilla.

Tässä kertomuksessa, jonka liitteenä on tarvittaessa oltava aiheelliset ehdotukset, on mainittava erityisesti

- kunkin järjestelmän osalta, mikä elintarviketurvallisuusviranomaisen tehtävä siinä olisi, ja mahdolliset muutokset tai parannukset, jotka olisivat tarpeen, jotta elintarviketurvallisuusviranomaisen voisi suorittaa tehtävänsä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa;
- puutteet, jotka olisi korjattava, jotta elintarviketurvallisuusviranomaisen voi yhteisön tasolla kerätä sen toiminta-ajatuksen sisältyviä aloja koskevat merkitykselliset tieteelliset ja tekniset tiedot ja tehdä niistä yhteenvedon.

6. Elintarviketurvallisuusviranomaisen on toimitettava tiedonkeruun alalla tekemänsä työn tulokset Euroopan parlamentille, komissiolle ja jäsenvaltioille.

34 artikla

Kehityksessä olevien riskien havaitseminen

1. Elintarviketurvallisuusviranomaisen on luotava seuranta-menettelyt, joiden avulla tietoja voidaan etsiä, koota, järjestää ja analysoida siten, että kehityksessä olevat riskit sen toiminta-ajatuksen sisältyvillä aloilla havaitaan.

2. Jos elintarviketurvallisuusviranomaisella on hallussaan tietoja, joiden perusteella se epäilee kehityksessä olevaa vakavaa riskiä, sen on pyydettävä lisätietoja jäsenvaltioilta, muilta yhteisön elimiltä ja komissiolta. Jäsenvaltioiden, kyseisten yhteisön elinten ja komission on vastattava kiireellisesti ja toimitettava kaikki hallussaan olevat merkitykselliset tiedot.

3. Elintarviketurvallisuusviranomaisen on kehittämissä olevien riskien havaitsemiseksi hyödynnettävä kaikkia tietoja, jotka se vastaanottaa toiminta-ajatustaan toteuttaessaan.

4. Elintarviketurvallisuusviranomaisen on toimitettava arvio ja kerätyt tiedot kehittämissä olevista riskeistä Euroopan parlamentille, komissiolle ja jäsenvaltioille.

35 artikla

Nopea hälytysjärjestelmä

Jotta elintarviketurvallisuusviranomaisen voi parhaalla mahdollisella tavalla toteuttaa toiminta-ajatustaan elintarvikkeiden terveydellisten ja ravitsemuksellisten riskien havaitsemisessa, myös se toimii nopean hälytysjärjestelmän kautta lähetettyjen viestien vastaanottajana. Se analysoi viestien sisällön antaakseen komissiolle ja jäsenvaltioille kaikki tarvittavat tiedot riskianalyysia varten.

36 artikla

Elintarviketurvallisuusviranomaisen toiminta-ajatuksen piiriin kuuluvilla aloilla toimivien elinten verkosto

1. Elintarviketurvallisuusviranomaisen on tuettava elintarviketurvallisuusviranomaisen toiminta-ajatuksen piiriin kuuluvilla aloilla toimivien elinten verkostoitumista Euroopan tasolla. Verkostoitumisen tavoitteena on helpottaa tieteellisen yhteistyön puitteita yhteensovittamalla toimia, vaihtamalla tietoja, kehittämällä ja toteuttamalla yhteishankkeita sekä vaihtamalla asiantuntemusta ja parhaita toimintatapoja elintarviketurvallisuusviranomaisen toiminta-ajatuksen sisältyvillä aloilla.

2. Johtokunnan on laadittava toiminnanjohtajan tekemän ehdotuksen perusteella julkistettava luettelo jäsenvaltioiden nimeämistä toimivaltaisista elimistä, jotka voivat avustaa elintarviketurvallisuusviranomaista sen tehtävässä joko yksittäin tai verkostona. Elintarviketurvallisuusviranomaisen voi uskoa näille elimille tiettyjä tehtäviä, kuten tieteellisiin lausuntoihin liittyvät valmistelutyöt, tieteellinen ja tekninen tuki, tiedonkeruu ja kehittämissä olevien riskien tunnistaminen. Osaan näistä tehtävistä voidaan myöntää rahoitustukea.

3. Komissio vahvistaa elintarviketurvallisuusviranomaista kuultuaan 1 ja 2 kohdan soveltamista koskevat säännöt 58 artiklan 2 kohdassa menettelyn mukaisesti. Näissä säännöissä on mainittava erityisesti perusteet jonkin laitoksen sisällyttämiseksi jäsenvaltioiden nimeämien toimivaltaisten organisaatioiden luetteloon, järjestelyt yhdenmukaistettujen laatuvaatimusten asettamiseksi ja rahoitussäännöt, jotka koskevat taloudellisen tuen antamista.

4. Komissio julkaisee vuoden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta luettelon elintarviketurvallisuusviranomaisen toiminta-ajatuksen sisältyviä aloja koskevista yhteisön järjestelmistä, joissa säädetään, että jäsenvaltioiden on toteutettava tiettyjä toimia tieteellisen arvioinnin alalla, kuten käsiteltävä hyväksyntää koskevia hakemuksia. Tässä kertomuksessa, jonka liitteenä on tarvittaessa oltava aiheelliset ehdotukset, on mainittava erityisesti kunkin järjestelmän osalta mahdolliset muutokset tai parannukset, joita voitaisiin edellyttää, jotta elin-

tarviketurvallisuusviranomaisen voi suorittaa tehtävänsä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa.

4 JAKSO

RIIPPUMATTOMUUS, AVOIMUUS, LUOTTAMUKSELLISUUS JA TIEDOTTAMINEN

37 artikla

Riippumattomuus

1. Johtokunnan ja neuvoa-antavan ryhmän jäsenet sekä toiminnanjohtaja sitoutuvat toimimaan riippumattomasti yleisen edun hyväksi.

Tämän vuoksi he tekevät sitoumuksistaan ja etunäkökohdistaan ilmoituksen, jossa he joko ilmoittavat, että heidän riippumattomuuttaan mahdollisesti heikentäviä etunäkökohtia ei ole, tai mainitsevat sellaiset välittömät tai välilliset etunäkökohdat, joiden voidaan katsoa heikentävän heidän riippumattomuuttaan. Nämä ilmoitukset tehdään vuosittain kirjallisesti.

2. Tiedekomitean ja tiedelautakuntien jäsenet sitoutuvat toimimaan kaikista ulkopuolisista vaikutteista riippumattomasti.

Tämän vuoksi he tekevät sitoumuksistaan ja etunäkökohdistaan ilmoituksen, jossa he joko ilmoittavat, että heidän riippumattomuuttaan mahdollisesti heikentäviä etunäkökohtia ei ole, tai mainitsevat sellaiset välittömät tai välilliset etunäkökohdat, joiden voidaan katsoa heikentävän heidän riippumattomuuttaan. Nämä ilmoitukset tehdään vuosittain kirjallisesti.

3. Johtokunnan jäsenet, toiminnanjohtaja, neuvoa-antavan ryhmän, tiedekomitean ja tiedelautakuntien jäsenet sekä niiden työryhmiin osallistuvat ulkopuoliset asiantuntijat ilmoittavat jokaisessa kokouksessa mahdollisista etunäkökohdista, joiden voidaan katsoa heikentävän heidän riippumattomuuttaan esityslistalla olevien kohtien osalta.

38 artikla

Avoimuus

1. Elintarviketurvallisuusviranomaisen on varmistettava, että sen toiminta on avointa. Sen on erityisesti julkaistava viipymättä

- tiedekomitean ja tiedelautakuntien esityslistat ja pöytäkirjat;
- tiedekomitean ja tiedelautakuntien lausunnot välittömästi niiden antamisen jälkeen siten, että vähemmistön kanta on aina ilmoitettu;
- tiedot, joihin sen lausunnot perustuvat, ottaen kuitenkin huomioon 39 ja 41 artiklan säännökset;
- johtokunnan, toiminnanjohtajan, neuvoa-antavan ryhmän sekä tiedekomitean ja tiedelautakuntien jäsenten vuosittaiset etunäkökohtia koskevat ilmoitukset sekä kokousten esityslistalla oleviin kohtiin liittyviä etunäkökohtia koskevat ilmoitukset;

- e) tieteellisten tutkimustensa tulokset;
- f) vuosikertomuksensa;
- g) Euroopan parlamentin, komission tai jäsenvaltion tieteellistä lausuntoa koskevat pyynnöt, jotka on evätty tai joita on muutettu sekä epäämisen tai muutoksen perustelut.

2. Johtokunta pitää kokouksensa julkisina, ellei se toiminnanjohtajan ehdotuksesta päättää toisin tiettyjen esityslistalla olevien hallinnollisten kohtien osalta, ja voi sallia kuluttajien edustajien tai muiden asianomaisten tahojen seurata joidenkin elintarviketurvallisuusviranomaisen toimien käsittelyä.

3. Elintarviketurvallisuusviranomaisen vahvistaa sisäisissä säännöissään 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen avoimuussäntöjen täytäntöönpanoa koskevat käytännön järjestelyt.

39 artikla

Luottamuksellisuus

1. Poiketen siitä, mitä 38 artiklassa säädetään, elintarviketurvallisuusviranomaisen ei saa ilmaista kolmansille osapuolille saamaansa luottamuksellista tietoa, joka on perustellusta syystä pyydetty käsittelemään luottamuksellisena. Tämä ei koske tietoja, jotka on julkistettava kansanterveyden suojelemiseksi olosuhteiden niin vaatiessa.

2. Johtokunnan jäsenet, toiminnanjohtaja, tiedekomitean ja tiedelautakuntien jäsenet sekä niiden työryhmiin osallistuvat ulkopuoliset asiantuntijat, neuvoo-antavan ryhmän jäsenet ja elintarviketurvallisuusviranomaisen virkamiehet ja muu henkilöstö ovat myös tehtäviensä päätyttyä perustamissopimuksen 287 artiklan salassapitovelvollisuutta koskevien vaatimusten alaisia.

3. Tieteellisiä lausuntoja koskevia elintarviketurvallisuusviranomaisen päätelmiä, jotka koskevat ennakoitavissa olevia terveysvaikutuksia, ei missään tapauksessa saada pitää luottamuksellisina.

4. Elintarviketurvallisuusviranomaisen vahvistaa sisäisissä säännöissään näiden salassapitovelvollisuutta koskevien sääntöjen täytäntöönpanoa koskevat 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut käytännön järjestelyt.

40 artikla

Elintarviketurvallisuusviranomaisen tiedottaminen

1. Elintarviketurvallisuusviranomaisen tiedottaa oma-aloitteisesti toimivaltaansa kuuluvilla aloilla, mikä ei rajoita komission toimivaltaa sen tiedottaessa riskinhallintaa koskevista päätöksistään.

2. Elintarviketurvallisuusviranomaisen on varmistettava, että yleisö ja kaikki asianomaiset tahot saavat nopeasti puolueettonta, luotettavaa ja helposti saatavissa olevaa tietoa erityisesti viranomaisen työn tuloksista. Näiden päämäärien saavuttamiseksi elintarviketurvallisuusviranomaisen valmistele ja jakaa nimenomaan yleisölle tarkoitettua tiedotusmateriaalia.

3. Elintarviketurvallisuusviranomaisen on toimittava tiiviissä yhteistyössä komission ja jäsenvaltioiden kanssa edistääkseen riskiestintämenettelyjen edellyttämää yhtenäisyyttä.

Elintarviketurvallisuusviranomaisen julkistaa 38 artiklan mukaisesti kaikki antamansa lausunnot.

4. Elintarviketurvallisuusviranomaisen on varmistettava, että jäsenvaltioiden toimivaltaisten elinten ja muiden asianomaisten tahojen kanssa tehdään asianmukaista yhteistyötä yleisölle suunnatuissa tiedotuskampanjoissa.

41 artikla

Asiakirjajulkisuus

1. Elintarviketurvallisuusviranomaisen on varmistettava, että sen hallussa oleviin asiakirjoihin on mahdollista tutustua laajalti.

2. Johtokunta antaa toiminnanjohtajan ehdotuksesta 1 kohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin sovellettavat säännökset ottaen huomioon yleiset periaatteet ja edellytykset, jotka koskevat oikeutta tutustua yhteisön toimielinten asiakirjoihin.

42 artikla

Kuluttajat, tuottajat ja muut asianomaiset tahot

Elintarviketurvallisuusviranomaisen on luotava toimivat yhteydet kuluttajien edustajiin, tuottajien edustajiin, jalostajiin ja muihin asianomaisiin tahoihin.

5 JAKSO

SÄÄNNÖKSET VARAINHOIDOSTA

43 artikla

Elintarviketurvallisuusviranomaisen talousarvion hyväksyminen

1. Elintarviketurvallisuusviranomaisen tulot muodostuvat yhteisön rahoitusosuudesta ja kaikkien niiden valtioiden rahoitusosuudesta, joiden kanssa yhteisö on tehnyt 49 artiklassa tarkoitettuja sopimuksia, sekä viranomaisen julkaisuista, konferensseista, koulutuksesta ja muista vastaavista toiminnoista perimistä maksuista.

2. Elintarviketurvallisuusviranomaisen menoihin kuuluvat henkilöstö-, hallinto-, infrastruktuuri- ja toimintamenot sekä kolmansien osapuolten kanssa tehdyistä sopimuksista tai 36 artiklassa tarkoitettua rahoitustuesta aiheutuvat menot.

3. Toiminnanjohtaja laatii riittävän ajoissa ennen 5 kohdassa säädettyä määräpäivää ennakoarvion elintarviketurvallisuusviranomaisen seuraavan varainhoitovuoden tuloista ja menoista ja toimittaa sen sekä siihen liitetyn alustavan henkilöstön määrää kuvaavan taulukon johtokunnalle.

4. Talousarvion tulojen ja menojen on oltava tasapainossa.

5. Johtokunta vahvistaa vuosittain maaliskuun 31 päivään mennessä ennakoarviot, alustava henkilöstön määrää kuvaava taulukko sekä alustava työohjelma mukaan luettuina, ja toimittaa ne komissiolle ja valtioille, joiden kanssa yhteisö on tehnyt 49 artiklassa tarkoitettuja sopimuksia. Näiden ennakoarvioiden perusteella komissio kokoaa vastaavat arviot Euroopan unionin alustavaan esitykseen yleiseksi talousarvioksi, jonka se toimittaa neuvostolle perustamissopimuksen 272 artiklan mukaisesti.

6. Sen jälkeen, kun budjettivallan käyttäjä on hyväksynyt Euroopan unionin yleisen talousarvion, johtokunta vahvistaa elintarviketurvallisuusviranomaisen lopullisen talousarvion ja työohjelman ja mukauttaa niitä tarvittaessa yhteisön rahoitusosuuden mukaan. Johtokunta toimittaa ne viipymättä komissiolle ja budjettivallan käyttäjälle.

44 artikla

Elintarviketurvallisuusviranomaisen talousarvion toteuttaminen

1. Toiminnanjohtaja huolehtii elintarviketurvallisuusviranomaisen talousarvion toteuttamisesta.
2. Komission varainhoidon valvoja valvoo elintarviketurvallisuusviranomaisen kaikkia maksusitoumuksia ja kaikkien maksujen suorittamista sekä kaikkien tulojen toteamista ja perimistä.
3. Toiminnanjohtaja antaa vuosittain maaliskuun 31 päivään mennessä komissiolle, johtokunnalle ja tilintarkastustuomioistuimelle elintarviketurvallisuusviranomaisen yksityiskohtaisen tilinpäätöksen edelliseltä varainhoitovuodelta.

Tilintarkastustuomioistuin tarkastaa tilit perustamissopimuksen 248 artiklan mukaisesti. Se julkaisee vuosittain kertomuksen elintarviketurvallisuusviranomaisen toiminnasta.

4. Euroopan parlamentti myöntää neuvoston suosituksesta elintarviketurvallisuusviranomaisen toiminnanjohtajalle talousarvion toteuttamista koskevan vastuuvapauden.

45 artikla

Elintarviketurvallisuusviranomaisen saamat maksut

Komissio julkaisee kolmen vuoden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta ja elintarviketurvallisuusviranomaisista, jäsenvaltioita ja asianomaisia osapuolia ensin kuultuaan kertomuksen siitä, onko mahdollista ja suositeltavaa antaa perustamissopimuksen mukaisesti ja yhteispäätösmenettelyllä käsiteltävä lainsäädäntöehdotus muista elintarviketurvallisuusviranomaisen palveluista.

6 JAKSO

YLEISET SÄÄNNÖKSET

46 artikla

Oikeushenkilöllisyys ja erioikeudet

1. Elintarviketurvallisuusviranomainen on oikeushenkilö. Sillä on kaikissa jäsenvaltioissa laajin niiden kansallisen lainsäädännön mukaan oikeushenkilöillä oleva oikeuskelpoisuus.

Erityisesti se voi hankkia ja luovuttaa kiinteää ja irtainta omaisuutta sekä olla asianosaisena oikeudenkäynneissä.

2. Euroopan yhteisöjen erioikeuksia ja vapauksia koskevaa pöytäkirjaa sovelletaan elintarviketurvallisuusviranomaiseen.

47 artikla

Korvausvastuu

1. Sopimussuhteeseen perustuva elintarviketurvallisuusviranomaisen vastuu määräytyy asianomaiseen sopimukseen sovellettavan lain mukaan. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista asia elintarviketurvallisuusviranomaisen tekemässä sopimuksessa olevan välityslausekkeen nojalla.
2. Muuta kuin sopimukseen perustuvaa vastuuta koskevilla asioilla elintarviketurvallisuusviranomaisen on korvattava elintarviketurvallisuusviranomaisen tai sen henkilöstön tehtäviään suorittaessaan aiheuttamat vahingot jäsenvaltioiden lainsäädännön yhteisten yleisten periaatteiden mukaisesti. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimella on tuomiovalta tällaisten vahinkojen korvaamista koskevilla riita-asioissa.
3. Toimihenkilöiden henkilökohtaista vastuuta elintarviketurvallisuusviranomaisista kohtaan säännellään viranomaisen henkilöstöön sovellettavissa asioissa koskevilla määräyksissä.

48 artikla

Henkilöstö

1. Elintarviketurvallisuusviranomaisen henkilöstöön sovelletaan Euroopan yhteisöjen virkamiehiin ja muuhun henkilöstöön sovellettavia sääntöjä ja määräyksiä.
2. Elintarviketurvallisuusviranomainen käyttää nimittävälle viranomaiselle myönnettyjä valtuuksia henkilöstönsä osalta.

49 artikla

Kolmansien maiden osallistuminen

Elintarviketurvallisuusviranomaisen toimintaan voivat osallistua maat, jotka ovat tehneet Euroopan yhteisön kanssa sopimuksia, jotka velvoittavat ne saattamaan yhteisön oikeuden osaksi kansallista lainsäädäntöään ja panemaan sen täytäntöön tämän asetuksen soveltamisalalla.

Näiden sopimusten asianomaisten määräysten nojalla tehdään järjestelyjä, joilla täsmennetään näiden maiden osallistumista elintarviketurvallisuusviranomaisen toimintaan ja sen laajuutta ja tapaa. Näihin järjestelyihin kuuluvat myös määräykset, jotka koskevat osallistumista elintarviketurvallisuusviranomaisen johtamiin verkostoihin, sellaisten asiantuntijaorganisaatioiden sisällyttämistä luetteloon, joille elintarviketurvallisuusviranomainen voi antaa tiettyjä tehtäviä, sekä rahoitusosuuksia ja henkilöstöä.

IV LUKU

NOPEA HÄLYTYSJÄRJESTELMÄ, KRIISINHALLINTA JA HÄTÄTILANTEET

1 JAKSO

NOPEA HÄLYTYSJÄRJESTELMÄ

50 artikla

Nopea hälytysjärjestelmä

1. Perustetaan verkostona nopea hälytysjärjestelmä elintarvikkeista tai rehuista ihmisten terveydelle aiheutuvista välittömistä tai välillisistä riskeistä ilmoittamiseksi. Siihen osallistuvat jäsenvaltiot, komissio ja elintarviketurvallisuusviranomaiset. Jäsenvaltiot, komissio ja elintarviketurvallisuusviranomaiset nimeävät kukin yhteyspisteen, joka on verkoston jäsen. Komissio vastaa verkoston hallinnoinnista.

2. Kun verkoston jäsenellä on tietoa elintarvikkeista tai rehusta ihmisten terveydelle aiheutuvasta vakavasta välittömästä tai välillisestä riskistä, nämä tiedot on ilmoitettava välittömästi komissiolle nopealla hälytysjärjestelmällä. Komissio toimittaa nämä tiedot välittömästi verkoston jäsenille.

Elintarviketurvallisuusviranomaiset voi täydentää ilmoitusta tieteellisillä tai teknisillä tiedoilla, jotka auttavat jäsenvaltioita toteuttamaan nopeita ja asianmukaisia riskinhallinnan toimia.

3. Rajoittamatta yhteisön muun lainsäädännön soveltamista jäsenvaltioiden on välittömästi ilmoitettava nopealla hälytysjärjestelmällä komissiolle seuraavista seikoista:

- a) jäsenvaltion käyttöön ottamat toimenpiteet, joilla on tarkoitus rajoittaa elintarvikkeiden tai rehun saattamista markkinoille tai pakottaa poistamaan ne myynnistä ihmisten terveyden suojelemiseksi tilanteissa, joissa edellytetään nopeita toimia;
- b) alan ammatinharjoittajille suunnatut suositukset tai heidän kanssaan tehdyt sopimukset, joilla pyritään vapaaehtoisesti tai velvoitteen nojalla estämään tai rajoittamaan elintarvikkeiden tai rehun markkinoille saattamista tai mahdollista käyttöä taikka määräämään erityisistä asioista koskevista edellytyksistä ihmisten terveyteen kohdistuvan, nopeaa toimintaa edellyttävän vakavan riskin vuoksi;
- c) toimivaltaisen viranomaisen Euroopan unionissa sijaitsevalla raja-asemalla ihmisten terveydelle aiheutuvaan välilliseen tai välittömään riskiin liittyen hylkäämät elintarvike- tai rehuerät, -kontit tai -lastit.

Ilmoitukseen on liitettävä yksityiskohtainen selvitys syistä, jotka saivat ilmoituksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset toteuttamaan kyseiset toimet. Lisätiedot on annettava riittävän ajoissa, erityisesti silloin, jos ilmoituksen perustana olevia toimenpiteitä muutetaan tai ne peruutetaan.

Komission on toimitettava välittömästi verkoston jäsenille sekä ilmoitus että sitä täydentävät tiedot ensimmäisen ja toisen alakohdan mukaisesti.

Kun toimivaltainen viranomaiset hylkää erän, kontin tai lastin Euroopan unionissa sijaitsevalla raja-asemalla, komissio ilmoittaa asiasta välittömästi kaikille Euroopan unionissa sijaitseville raja-asemille sekä sille kolmannelle maalle, joka on alkuperämaa.

4. Kun elintarvikkeita tai rehua, joista on tehty nopean hälytysjärjestelmän mukainen ilmoitus, on lähetetty kolmanteen maahan, komissio toimittaa kyseiselle maalle asianmukaiset tiedot.

5. Jäsenvaltioiden on välittömästi ilmoitettava komissiolle ilmoitusten vastaanottamisen jälkeen toteutetuista toimista tai toimenpiteistä ja nopealla hälytysjärjestelmällä toimitetuista lisätiedoista. Komissio toimittaa nämä tiedot välittömästi verkoston jäsenille.

6. Nopeaan hälytysjärjestelmään voidaan ottaa mukaan ehdokkaat, kolmannet maat tai kansainväliset järjestöt yhteisön ja kyseisten maiden tai kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtyjen sopimusten nojalla näissä sopimuksissa määriteltyjen menettelyjen mukaisesti. Niiden on perustuttava vastuuvuoroisuuteen, ja niihin on sisällyttävä yhteisössä sovellettavia luottamuksellisuutta koskevia toimenpiteitä vastaavat toimenpiteet.

51 artikla

Täytäntöönpanotoimenpiteet

Komissio hyväksyy elintarviketurvallisuusviranomaisen kanssa keskusteltuaan 50 artiklan soveltamista koskevat täytäntöönpanotoimenpiteet 58 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen. Näissä toimenpiteissä on erityisesti täsmennettävä ilmoitusten ja lisätietojen toimittamiseen sovellettavat erityisedellytykset ja -menettelyt.

52 artikla

Nopea hälytysjärjestelmää koskevat luottamuksellisuussäännöt

1. Verkostoon kuuluvien jäsenten saatavilla olevien tietojen, jotka koskevat elintarvikkeista tai rehuista ihmisten terveydelle aiheutuvaa riskiä, on pääsääntöisesti oltava yleisön saatavissa 10 artiklassa säädetyin tiedottamisperiaatteen mukaisesti. Yleisön saatavissa on pääsääntöisesti oltava tiedot, jotka koskevat tuotteen tunnistamista, riskin luonnetta ja toteutettuja toimenpiteitä.

Verkostoston jäsenten on kuitenkin toteutettava tarvittavat toimenpiteet huolehtiakseen siitä, että niiden virkamiehet ja toimihenkilöt eivät ilmaise tämän jakson täytäntöönpanemiseksi haltuunsa saamiaan, asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja, paitsi jos on kyse tiedoista, jotka olosuhteiden sitä vaatiessa on julkistettava ihmisten terveyden suojelemiseksi.

2. Salassapitovelvollisuus ei estä levittämästä toimivaltaisille viranomaisille tietoja, joiden avulla varmistetaan tehokas markkinoiden valvonta ja täytäntöönpanotoimet elintarvike- ja rehualalla. Viranomaisten, jotka saavat salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja, on varmistettava tietojen suoja 1 kohdan mukaisesti.

2 JAKSO

HÄTÄTILANTEET

53 artikla

Yhteisöstä peräisin olevia tai kolmannesta maasta tuotuja elintarvikkeita ja rehuja koskevat kiireelliset toimenpiteet

1. Kun on ilmeistä, että yhteisöstä peräisin olevasta tai kolmannesta maasta tuodusta elintarvikkeesta tai rehusta aiheutuu todennäköisesti vakava riski ihmisten terveydelle, eläinten terveydelle tai ympäristölle eikä tällaista riskiä voida tyydyttävällä tavalla hallita kyseisen jäsenvaltion tai kyseisten jäsenvaltioiden toteuttamilla toimenpiteillä, komission on 58 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen toteutettava välittömästi joko omasta aloitteestaan tai jäsenvaltion pyynnöstä tilanteen vakavuuden mukaan yksi tai useampi seuraavista tilapäisistä toimenpiteistä:

- a) Kun kyse on yhteisöstä peräisin olevasta elintarvikkeesta tai rehusta:
 - i) kyseisen elintarvikkeen markkinoille saattamisen tai käyttämisen keskeyttäminen;
 - ii) kyseisen rehun markkinoille saattamisen tai käytön keskeyttäminen;
 - iii) erityisten edellytysten vahvistaminen kyseiselle elintarvikkeelle tai rehulle;
 - iv) jokin muu aiheellinen tilapäinen toimenpide.
- b) Kun kyse on kolmannesta maasta tuodusta elintarvikkeesta tai rehusta:
 - i) tämän elintarvikkeen tai rehun maahantuonnin keskeyttäminen kyseisestä kolmannesta maasta tai sen osasta ja tarvittaessa kolmannesta maasta, jonka kautta kuljetus tapahtuu;
 - ii) erityisten edellytysten vahvistaminen tälle kyseisestä kolmannesta maasta tai sen osasta peräisin olevalle elintarvikkeelle tai rehulle;
 - iii) jokin muu aiheellinen tilapäinen toimenpide.

2. Häätötilanteissa komissio voi kuitenkin tilapäisesti toteuttaa 1 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet kuultuaan kyseistä jäsenvaltiota tai kyseisiä jäsenvaltioita ja ilmoitettuaan asiasta muille jäsenvaltioille.

Toteutetut toimenpiteet vahvistetaan, niitä muutetaan, ne kumotaan tai niitä jatketaan mahdollisimman pian ja enintään kymmenen työpäivän kuluessa 58 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen. Komission päätöksen perustelut julkistetaan viipymättä.

54 artikla

Muut kiireelliset toimenpiteet

1. Kun jäsenvaltio ilmoittaa virallisesti komissiolle tarpeesta toteuttaa kiireellisiä toimenpiteitä eikä komissio ole toiminut 53 artiklan säännösten mukaisesti, jäsenvaltio voi toteuttaa tilapäisiä suoja-toimenpiteitä. Tässä tapauksessa sen on välittömästi ilmoitettava asiasta muille jäsenvaltioille ja komissiolle.

2. Komissio saattaa asian kymmenen työpäivän kuluessa 58 artiklan 1 kohdan mukaisesti perustetun komitean käsiteltäväksi 58 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen, jotta komitea voi jatkaa tai muuttaa kansallisia väliaikaisia suoja-toimenpiteitä tai kumota ne.

3. Jäsenvaltio voi jatkaa kansallisten väliaikaisten suojelutoimenpiteiden soveltamista siihen saakka, kunnes yhteisön toimenpiteet on hyväksytty.

3 JAKSO

KRIISINHALLINTA

55 artikla

Kriisinhallinnan yleissuunnitelma

1. Komissio laatii tiiviissä yhteistyössä elintarviketurvallisuusviranomaisen ja jäsenvaltioiden kanssa kriisinhallinnan yleissuunnitelman elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuuden alalla, jäljempänä 'yleissuunnitelma'.

2. Yleissuunnitelmassa eritellään ne tilanteet, joihin liittyy elintarvikkeista ja rehuista ihmisten terveydelle aiheutuvia välittömiä tai välillisiä riskejä, joita ei todennäköisesti voida riittävässä määrin estää, ehkäistä tai vähentää hyväksyttävälle tasolle nykyisin voimassa olevilla säännöksillä taikka hallita riittäväällä tavalla ainoastaan 53 ja 54 artiklaa soveltamalla.

Yleissuunnitelmassa eritellään myös kriisinhallinnassa tarvittavat käytännön menettelyt, mukaan lukien avoimuusperiaate ja tiedotusstrategia.

56 artikla

Kriisiyksikkö

1. Jos komissio havaitsee tilanteen, johon liittyy elintarvikkeista tai rehuista ihmisten terveydelle aiheutuva vakava välitön tai välillinen riski, jota ei voida ehkäistä, poistaa tai vähentää nykyisin voimassa olevin säännöksin eikä hallita riittävällä tavalla pelkästään 53 ja 54 artiklaa soveltamalla, se ilmoittaa asiasta välittömästi jäsenvaltioille ja elintarviketurvallisuusviranomaiselle, mikä ei rajoita komission asemaa yhteisön oikeuden täytäntöönpanon takaajana.

2. Komissio perustaa välittömästi kriisiyksikön, johon elintarviketurvallisuusviranomaisen osallistuu, ja antaa tarvittaessa tieteellistä ja teknistä tukea.

57 artikla

Kriisiyksikön tehtävät

1. Kriisiyksikkö vastaa kaikkien asiaan liittyvien tietojen keräämisestä ja arvioimisesta sekä sellaisten vaihtoehtojen esittämistä, joilla ihmisten terveydelle aiheutuva riski voidaan ehkäistä, estää tai vähentää hyväksyttävälle tasolle mahdollisimman tehokkaasti ja nopeasti.

2. Kriisiyksikkö voi pyytää apua viranomaiselta tai yksityishenkilöltä, jonka asiantuntemusta katsotaan tarvittavan kriisin tehokkaassa hallinnassa.

3. Kriisiyksikkö tiedottaa yleisölle asiaan liittyvistä riskeistä ja toteutetuista toimenpiteistä.

V LUKU

MENETTELYT JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

1 JAKSO

KOMITEA- JA SOVITTELU MENETTELYT

58 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa elintarviketietä ja eläinten terveyttä käsittelevä pysyvä komitea, jäljempänä 'komitea', joka muodostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja. Komitea jaetaan osastoihin kaikkien asiaankuuluvien asioiden käsittelemiseksi.

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen huomioon mainitun päätöksen 7 ja 8 artikla.

3. Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

59 artikla

Komitean tehtävät

Komitea toteuttaa sille tällä asetuksella ja muilla asianmukaisilla yhteisön säädöksillä osoitetut tehtävät kyseisissä säädöksissä esitetyissä tapauksissa ja olosuhteissa. Komitea voi lisäksi tarkastella kyseisten säädösten soveltamisalaan kuuluvia seikkoja joko puheenjohtajan aloitteesta tai komitean jäsenen kirjallisesta pyynnöstä.

60 artikla

Sovittelumenettely

1. Jos jäsenvaltio katsoo, että toisen jäsenvaltion elintarviketurvallisuuden alalla toteuttama toimenpide ei joko ole tämän asetuksen mukainen tai voi todennäköisesti vaikuttaa sisämark-

kinoiden toimintaan, jäsenvaltion on annettava asia, yhteisön muiden säännösten mahdollisesta soveltamisesta riippumatta, komission käsiteltäväksi, joka ilmoittaa siitä välittömästi kyseiselle toiselle jäsenvaltiolle.

2. Kyseiset kaksi jäsenvaltiota ja komissio pyrkivät kaikin tavoin ratkaisemaan ongelman. Jos sopimukseen ei päästä, komissio voi pyytää elintarviketurvallisuusviranomaista antamaan lausuntonsa kaikista asiaan liittyvistä erimielisyyttä aiheuttavista tieteellisistä kysymyksistä. Pynnön ehdoista ja elintarviketurvallisuusviranomaiselle lausunnon antamiseksi myönnettävästä määräajasta sovitaan komission ja elintarviketurvallisuusviranomaisen keskinäisellä sopimuksella sen jälkeen, kun kyseisiä jäsenvaltioita on kuultu.

2 JAKSO

LOPPUSÄÄNNÖKSET

61 artikla

Tarkastelulauseke

1. Elintarviketurvallisuusviranomaisen teettää tammikuun 1 päivään 2005 mennessä sekä sen jälkeen joka kuudes vuosi yhteistyössä komission kanssa elintarviketurvallisuusviranomaisen toiminnan tuloksia koskevan riippumattoman ulkoisen arvioinnin johtokunnan yhdessä komission kanssa antaman toimeksiannon perusteella. Arvioinnissa tarkastellaan elintarviketurvallisuusviranomaisen työskentelytapoja ja sen toiminnan vaikutusta. Arvioinnissa otetaan huomioon eri sidosryhmien näkemykset sekä yhteisön että kansallisella tasolla.

Elintarviketurvallisuusviranomaisen johtokunta tarkastelee arvioinnin päätelmiä ja antaa tarvittaessa komissiolle suosituksia viranomaisen ja sen toimintatapojen muuttamiseksi. Arviointi ja suositukset on julkistettava.

2. Komissio julkaisee tammikuun 1 päivään 2005 mennessä IV osaston luvun 1 ja 2 jakson täytäntöönpanosta saatuja kokemuksia käsittelevän kertomuksen.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut kertomukset ja suositukset toimitetaan neuvostolle ja Euroopan parlamentille.

62 artikla

Viittaukset Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaiseen ja elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevään pysyvään komiteaan

1. Korvataan kaikki yhteisön lainsäädännössä olevat viittaukset elintarvikealan tiedekomiteaan, eläinten ravitsemusta käsittelevään tiedekomiteaan, eläinlääkintäalan tiedekomiteaan, torjunta-aineita käsittelevään tiedekomiteaan, kasveja käsittelevään tiedekomiteaan ja tieteelliseen ohjauskomiteaan viittauksella Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaiseen.

2. Korvataan kaikki yhteisön lainsäädännössä olevat viittaukset pysyvään elintarvikekomiteaan, pysyvään rehukomiteaan ja pysyvään eläinlääkintäkomiteaan viittauksella elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevään pysyvään komiteaan.

Korvataan kaikki kasvinsuojeluaineista ja jäämien enimmäisrajojen vahvistamisesta annettuihin direktiiveihin 76/895/ETY, 86/362/ETY, 86/363/ETY, 90/642/ETY ja 91/414/ETY perustuvassa yhteisön lainsäädännössä, kyseiset direktiivit mukaan lukien, olevat viittaukset pysyvään kasvinsuojelukomiteaan viittauksella elintarvikeketjua ja eläinten terveyttä käsittelevään pysyvään komiteaan.

3. Sovellettaessa 1 ja 2 kohtaa yhteisön lainsäädännöllä tarkoitetaan yhteisön asetuksia, direktiivejä ja päätöksiä.

4. Kumotaan päätökset 68/361/ETY, 69/414/ETY ja 70/372/ETY.

63 artikla

Euroopan lääkearviointiviraston toimivalta

Tällä asetuksella ei rajoiteta Euroopan lääkearviointivirastolle asetuksen (ETY) N:o 2309/93, asetuksen (ETY) N:o 2377/90, neuvoston direktiivin 75/319/ETY⁽¹⁾ ja neuvoston direktiivin 81/851/ETY⁽²⁾ mukaisesti annettua toimivaltaa.

64 artikla

Elintarviketurvallisuusviranomaisen toiminnan alkaminen

Elintarviketurvallisuusviranomaisen aloittaa tehtäviensä hoitamisen 1 päivänä tammikuuta 2002.

65 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Edellä 11, 12 sekä 14—20 artiklaa sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2005.

Edellä 29, 56, 57, 60 ja 62 artiklan 1 kohtaa sovelletaan tiedekomitean jäsenten ja tiedelautakuntien jäsenten nimityspäivästä lukien, joka annetaan tiedoksi ilmoituksella *Euroopan yhteisöjen virallisen lehden C-sarjassa*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 28 päivänä tammikuuta 2002.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

P. COX

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J. PIQUÉ I CAMPS

⁽¹⁾ EYVL L 147, 9.6.1975, s. 13, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/83/EY (EYVL L 311, 28.11.2001, s. 67).

⁽²⁾ EYVL L 317, 6.11.1981, s.1, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/82/EY (EYVL L 311, 28.11.2001, s. 1).